

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums lokālplānojumam teritorijai Daugavgrīvas ielā 93, Rīgā

Valdis Felsbergs, M.Sc.Env., 29277744, valdis@felsbergs.lv

2016. gada septembris

2016

Saturs

1. Lokālplānojuma mērķis, alternatīvie risinājumi un tā saistība ar citiem plānošanas dokumentiem.....	3
1.1. Lokālplānojuma mērķis un saturs.....	3
1.2. Alternatīvu raksturojums	5
1.3. Lokālplānojuma saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	9
1.3.1. Rīgas līmeņa plānošanas dokumenti	9
1.3.2. Reģionālā līmeņa plānošanas dokumenti	13
1.3.3. Nacionālā līmeņa politikas plānošanas dokumenti	14
1.3.4. ES politikas plānošanas dokumenti	15
1.3.5. Starptautiskās konvencijas	16
2. Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) mērķis, pamatprincipi un metodes	19
2.1. Vispārējā pieeja un metodes	19
2.2. Sabiedrības iesaiste un konsultācijas ar institūcijām.....	22
3. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un sabiedrības līdzdalība	23
3.1. Vērtētās ietekmes uz vidi.....	24
3.2. Daudzkritēriju analīze.....	25
4. Vides stāvoklis lokālplānojuma potenciāli ietekmētajās teritorijās	27
4.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte.....	27
4.2. Troksnis	31
4.3. Ūdens resursi un kvalitāte.....	36
4.4. Klimats	37
4.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas.....	37
4.6. Augsne	38
4.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi 38	
4.7.1. Dabas parks “Piejūra”	39
4.7.2. Dabas liegums “Krēmeri”	40
4.8. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums	40
4.9. Vides riski.....	43
4.10. Sabiedrības veselība, drošība un ērtības	44
5. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma neapstiprināšanas gadījumā (0. alternatīva); 1. variants: ja īstenojas pašreizējā atļautā attīstība	45
5.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte.....	45
5.2. Troksnis	45
5.3. Ūdens resursi un kvalitāte.....	46
5.4. Klimats	46
5.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas.....	47
5.6. Augsne	47
5.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi 47	
5.8. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums	48
5.9. Vides riski.....	49
5.10. Sabiedrības veselība, drošība un ērtības	49

6. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma neapstiprināšanas gadījumā (0. alternatīva); 2. variants: ja turpina neīstenoties pašreizējā atļautā attīstība ...	50
6.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte.....	51
6.2. Troksnis	51
6.3. Ūdens resursi un kvalitāte.....	51
6.4. Klimats	52
6.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas	52
6.6. Augsne	52
6.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi	52
6.8. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums	53
6.9. Vides riski.....	53
6.10. Sabiedrības veselība, drošība un ērtības	53
7. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma 1. alternatīvas īstenošanas gadījumā	54
7.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte.....	54
7.2. Troksnis	54
7.3. Ūdens resursi un kvalitāte.....	54
7.4. Klimats	55
7.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas	55
7.6. Augsne	55
7.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi	55
7.8. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums	56
7.9. Vides riski.....	56
7.10. Sabiedrības veselība, drošība un ērtības	56
8. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma 2. (pamata) alternatīvas īstenošanas gadījumā.....	57
8.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte.....	57
8.2. Troksnis	57
8.3. Ūdens resursi un kvalitāte.....	58
8.4. Klimats	58
8.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas	58
8.6. Augsne	59
8.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi	59
8.8. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums	59
8.9. Vides riski.....	60
8.10. Sabiedrības veselība, drošība un ērtības	60
9. Vērtēto lokālplānojuma īstenošanas alternatīvu ietekmes uz vidi salīdzinājums	61
10. Secinājumi un rekomendācijas	63
PIELIKUMI:	
1. Kopējā gaisa piesārņojuma izkliede lokālplānojuma teritorijā Daugavgrīvas ielā 93, Rīgā (6 lapas)	
2. Eksperta atzinums par aizsargājamām sugām un biotopiem lokālplānojuma teritorijā Daugavgrīvas ielā 93, Rīgā (2 lapas)	
3. Institūciju atzinumi par vides pārskatu sabiedriskajā apspriešanā (3 lapas)	
4. SIA "Extron Baltic" Lielrīgas RVP izdotā Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.RI14IB0061 (18.07.2014)	

1. Lokālplānojuma mērķis, alternatīvie risinājumi un tā saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

1.1. Lokālplānojuma mērķis un saturs

Lokālplānojuma teritorija (skat. vāka attēlu) atrodas Rīgas centrālajā daļā, pie Spilves apkaimes dienvidu robežas starp Daugavgrīvas ielu un Daugavu (Zunda kanālu – Roņu dīķi) iepretim Ķīpsalas ziemeļu daļai (skat. 1. attēlu). Lokālplānojuma nosaukums ir ērtības labad saīsināts pēc galvenās adreses Daugavgrīvas ielā 93, bet tā teritorija ietver arī zemesgabalu Podraga ielā 4 otrpus Podraga ielai, kā arī Daugavgrīvas un Podraga ielu teritorijas Rīgas attīstības plānā noteiktajās plānoto sarkano līniju robežās un Daugavgrīvas ielai pretējā pusē esošā zaļā zona.

Lokālplānojuma ierosinātais ir SIA „EXTRON BALTIC”, uz kurai piederošās zemes Daugavgrīvas ielā 93 atrodas ražošanas kompleksa ēkas, galvenokārt noliktavas, ražošanas cehi un biroju ēka. Nelielās platībās ir ierīkoti apstādījumi, zālāji un stādītas koku rindas. Uzņēmuma pamatdarbība ir stividoru pakalpojumi t.i., dažādas kravu operācijas (pieņemšana, uzskaitē, kravu uzglabāšana, izkraušana un iekraušana), kā arī preču uzskaites un muitas pakalpojumu sniegšana. Nelielā apjomā tiek turpināta arī metālapstrāde un 119.sērijas saliekamo dzelzsbetona ēku ražošana, kas ar pārtraukumiem turpina darbību arī šobrīd (pēdējās kombināta ražotās ēkas montētas Bolderājā 2013.gadā). Pašreizējā situācijā ir renovēts ēku ražošanas kombināta metālapstrādes cehs. Uzņēmums veic arī teritorijas un tajā esošu būvju sakārtošanu, tādējādi labiekārtojot teritoriju, kas vēl 1990-to gadu vidū bija uzskatāma par degradētu. Teritorija ir norobežota ar metāla un betona plākšņu žogiem. Teritorijas iekšskats parādīts 2. attēlā, iebrauktuve teritorijā (Daugavgrīvas un Podraga ielas krustojums ar apstādījumiem) – 3. attēlā. Teritorijā ienāk arī sliežu ceļi, kas savienoti ar VAS „Latvijas dzelzceļš” tīkliem.

1.attēls. Lokālplānojuma teritorijas novietojums Rīgā

Pašvaldībai ir tiesības noteikt lielāku lokālplānojuma teritoriju par to, kuru ir norādījis lokālplānojuma ierosinātais savā iesniegumā, un šajā gadījumā Rīgas dome iekļāvusi lokālplānojumā arī pieteiktajai teritorijai tieši piegulošos ielu posmus un nelielu platību no blakus zemesgabala, kura pašreizējā atļautā izmantošana ir tāda pati kā SIA „EXTRON BALTIC” zemei, kurai tā vēlas mainīt atļauto izmantošanu, tāpēc ir likumsakarīgi šādas maiņas gadījumā analogiski izmainīt lietošanas veidu arī mazajā piegulošajā platībā.

2. attēls. Lokālplānojuma teritorija

3. attēls. Iebrauktuve lokālplānojuma teritorijā

Dienvidu virzienā no lokālplānojuma teritorijas atrodas dažādi ražošanas uzņēmumi, t.sk. blakus esošajā zemesgabalā – cits ar kravu operācijām saistīts uzņēmums. Dienvidaustrumos to ieskauj Daugava, savukārt rietumu daļā tajā ir iekļauta un robežu veido Daugavgrīvas iela. Ziemeļrietumu virzienā atrodas Spilves lidlauks, savukārt tuvākās daudzstāvu dzīvojamās mājas atrodas ziemeļu virzienā Daugavgrīvas ielā un dienvidrietumu virzienā Lidoņu ielā.

Saskaņā ar MK 22.08.20106. noteikumos Nr.690 „Noteikumi par Rīgas brīvdostas robežu noteikšanu” apstiprināto Rīgas brīvdostas robežu, lokālplānojuma teritorija robežojas, bet neietilpst Rīgas brīvdostas teritorijā. Lokālplānojuma teritorijai pieguļošajā zemesgabalā atrodas Rīgas brīvdostas piestātne RD-3.

Lokālplānojuma teritorijai papildus ir noteikta izpētes teritorija uz ziemeļiem no tās starp Daugavgrīvas ielu, Ziemeļu transporta koridora trasi, Daugavu un Zunda kanālu. Izpētes teritorijas lielākā daļa ir neapbūvēta, netiek saimnieciski izmantota, bet nav arī publiski pieejama (tā ir iežogota). Funkcionālā zonējuma priekšlikums līdz ar šā lokālplānojuma apstiprināšanu un stāšanos spēkā nekļūs saistošs izpētes teritorijas daļā, kas nav lokālplānojuma teritorija, tomēr priekšlikumu kontekstā ar spēkā stājušos lokālplānojumu Rīgas dome varēs izvērtēt un ņemt vai neņemt vērā, izstrādājot jaunā Rīgas teritorijas plānojuma risinājumus. Šajā stratēģiskajā ietekmes uz vidi novērtējumā (turpmāk tekstā – SIVN) tiešā veidā tiek vērtēti tikai risinājumi attiecībā uz lokālplānojuma teritoriju, bet tiek ņemtas vērā arī ieteiktās izmaiņas izpētes teritorijā.

Lokālplānojuma un izpētes teritorija ar pašreizējo faktisko zemes lietojuma veidu (4. attēls), pašreizējo plānoto zemes lietojuma veidu (5.attēls), un lokālplānojuma priekšlikums (6. attēls) ir parādīti nākamajā nodaļā „Alternatīvu raksturojums”. Kopējā lokālplānojuma teritorijas platība ir ~17,7 ha.

Lokālplānojuma izstrāde pēc SIA „EXTRON BALTIC” ierosinājuma tiek veikta saskaņā ar Rīgas domes 09.06.2015. pieņemto lēmumu Nr.2632 „Par teritorijas Daugavgrīvas ielā 93 lokālplānojuma kā Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam grozījumu izstrādes uzsākšanu, lokālplānojuma teritorijas robežas un darba uzdevuma apstiprināšanu”. Veicot lokālplānojuma un izpētes teritorijas izpēti lokālā līmenī, kā arī ņemot vērā nekustamo īpašumu īpašnieku priekšlikumus lokālplānojuma teritorijai ir izstrādāts priekšlikums jaunam teritorijas funkcionālajam zonējumam atbilstoši MK 30.04.2013. noteikumiem Nr.240 (skat. 6. attēlu). Izstrādātais priekšlikums Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta akcepta gadījumā ir integrējams jaunajā Rīgas teritorijas plānojumā.

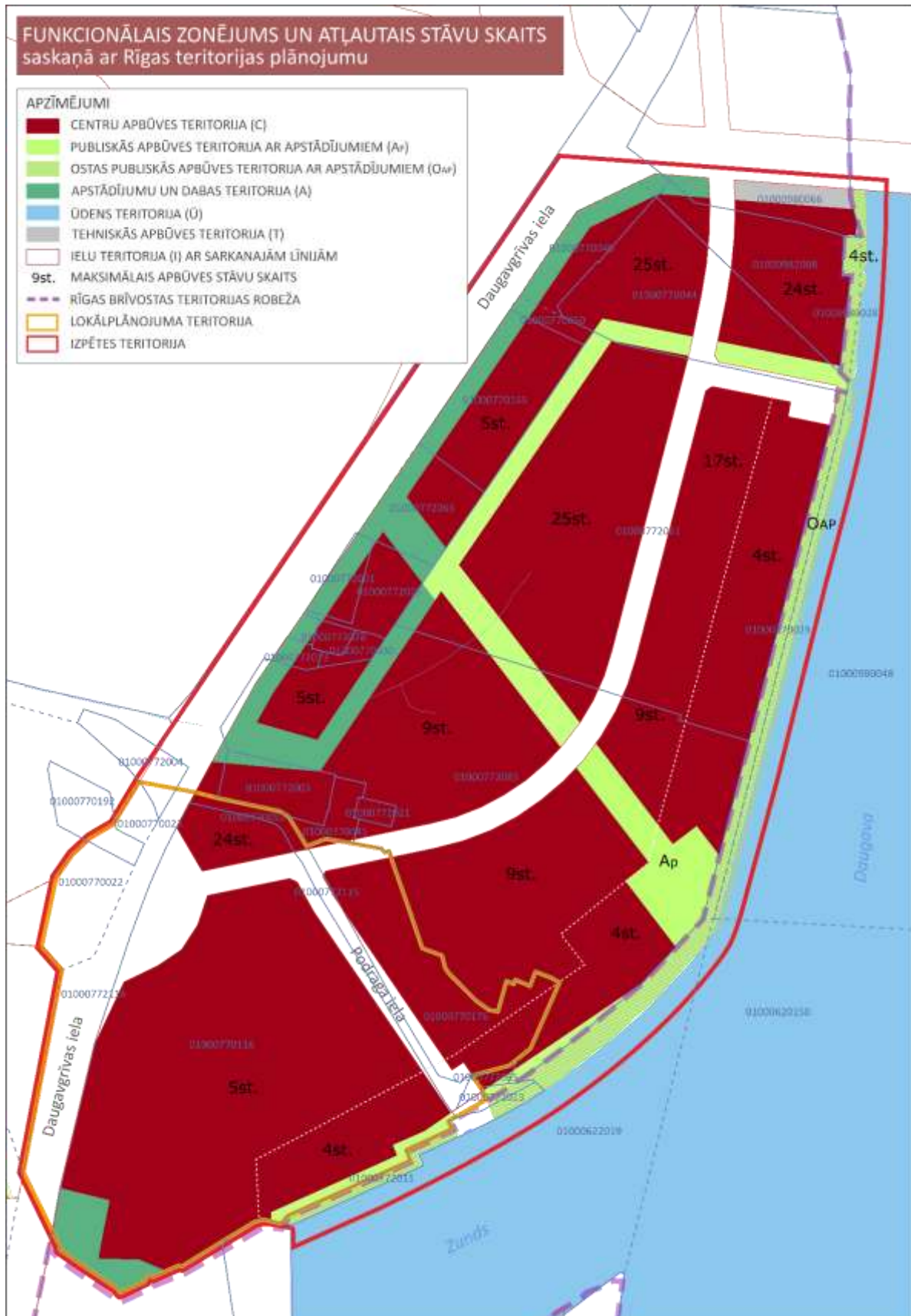
1.2. *Alternatīvu raksturojums*

Kā jau izskaidrots iepriekšējā nodaļā, šā lokālplānojuma specifika ir tāda, ka tā mērķis nav izmainīt faktisko zemes lietojuma veidu, bet gluži otrādi: nostiprināt līdzšinējo pašreizējam Rīgas teritorijas plānojumam 2006.-2018.gadam neatbilstošo lietojumu kā turpmāk atkal atbilstošu līdzšinējai vēsturiskajai attīstībai, novēršot pašreizējo neatbilstošas izmantošanas statusu, kas liedz attīstīties atbilstoši pašreizējam lietojuma veidam, un atceļot plānu nākotnē mainīt faktisko zemes lietojuma veidu uz citu.

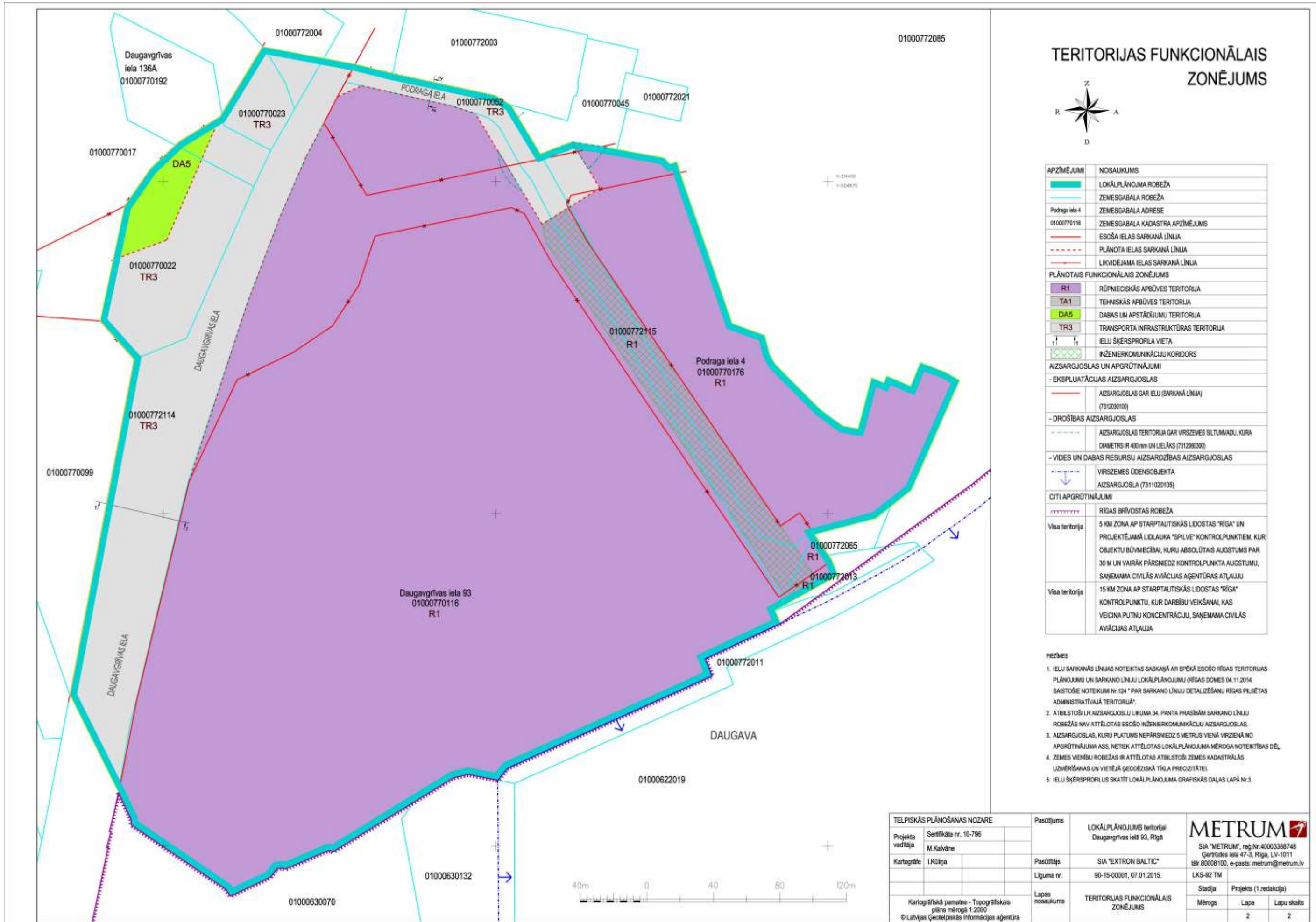
Lokālplānojuma neapstiprināšanas (nulle) alternatīva ir patlaban spēkā esošajos attīstības plānos ieviestā funkcionālā zonējuma plānotā izmaiņa salīdzinājumā ar pašreizējo faktisko situāciju (skat. 4. attēlu). Lokālplānojuma pirmā, vienkāršākā alternatīva būtu pašreizējā faktiskā zemes lietojuma veida nostiprināšana (skat. 5. attēlu ar korekciju: esošā „neapbūvēta” saimnieciskās darbības teritorija attīstītos par apbūvētu). Lokālplānojuma otrā (pamata jeb ieteiktā) alternatīva ir funkcionālā zonējuma izmaiņas priekšlikums (skat. 6. attēlu), kas lokālplānojuma teritorijā pārsvarā sakrīt ar esošo faktisko (pašreizējam attīstības plānam neatbilstošo) zemes lietojumu, turklāt tādu pašu varētu ieviest arī izpētes teritorijā.

Alternatīvu raksturojums pēc būtības iznāk apgriezts, jo nulles alternatīva ir tā, kas paredz būtiskāku stāvokļa izmaiņu dabā, kamēr pirmā un pamatalternatīva – vairāk *status quo* saglabāšanos. Tomēr arī pamatalternatīva paredz ne vien saglabāšanos, bet arī attīstību līdzšinējam vēsturiskajam stāvoklim līdzīgā veidā, kas arī ir tas, kāpēc tai atbilstošs lokālplānojums ar atbilstošu zonējuma izmaiņu ir nepieciešams. Līdzšinējo vēsturisko attīstību nodrošinātu pirmā un otrā alternatīva, kas nostiprina faktisko zemes lietojumu kā plānoto funkcionālo zonējumu, kamēr nulles alternatīva pieļauj tikai esošā neatbilstošā zemes lietojuma saglabāšanu, bet liedz attīstīt un paplašināt funkcionālajam zonējam neatbilstošus lietojuma veidus, paralizējot lokālplānojuma ierosinātajās SIA „EXTRON BALTIC” saimniecisko darbību, kas arī ir lokālplānojuma ierosināšanas cēlonis.

4.attēls. Lokālplānojuma neapstiprināšanas (nulles) alternatīva: patlaban plānotā funkcionālā zonējuma saglabāšana

6.attēls. Lokālplānojuma otrā (pamata jeb ieteiktā) alternatīva: funkcionālā zonējuma izmaiņas priekšlikums

1.3. Lokālplānojuma saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

1.3.1. Rīgas līmeņa plānošanas dokumenti

Rīgas domes 20.12.2005. saistošie noteikumi Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” ar grozījumiem lokālplānojuma teritorijā nosaka šādas funkcionālās zonas (skat. 4. attēlu iepriekšējā nodaļā):

Centru apbūves teritorija (C) – teritorija, kur atļautā izmantošana ir intensīva jaukta apbūve ar daudzveidīgām komerciāla rakstura funkcijām un māju būvniecība, bet nav atļauta izmantošana ražošanas funkcijām. Teritorijas pašreizējā faktiskā izmantošana tika likumīgi iesākta pirms šiem noteikumiem Nr.34, tāpēc tai patlaban ir noteikts neatbilstošas izmantošanas statuss.

Publiskās apbūves teritorija ar apstādījumiem (AP) – „Apbūves teritorijas ar apstādījumiem” veids ar palielinātu apstādījumu īpatsvaru, kurā svarīga ir esošo dabas vērtību saglabāšana, bet atļauta arī sociālās infrastruktūras objektu būvniecība.

Apstādījumu un dabas teritorija (A) – aizņem nelielu platību lokālplānojuma teritorijas D- DR daļā. Tā ir dažādu funkciju, it īpaši ekoloģisko, rekreācijas un pilsētas tēla veidošanas funkciju nodrošināšanai saglabātas vai speciāli izveidotas, ar augiem apaugušas vai apaudzētas teritorijas.

Ielu teritorija (I) ar sarkanajām līnijām – atļautā izmantošana ir iela, laukums, satiksmes infrastruktūras objekts, īslaicīgas lietošanas būves un mazās arhitektūras formas un ielas ainavu veidojoši apstādījumi.

Piegulošajā teritorijā uz ziemeļiem, kas neietilpst lokālplānojumā, bet tiek analizēta kontekstā ar to un definēta kā „izpētes” teritorija, lielākā daļa ir „Centru apbūves teritorija (C)”, ar izdalītām „Apstādījumu un dabas teritoriju (A)” un „Publiskās apbūves teritoriju ar apstādījumiem (AP) joslām. Visa izpētes teritorijas josla gar krastmalu ietilpst „Ostas publiskās apbūves teritorijā ar apstādījumiem” (OAP), kurā piemērojami „Publiskās apbūves teritorijas (P)” apbūves un izmantošanas noteikumi, savukārt Daugavas teritorijas izmantošanā jāievēro funkcionālajā zonējumā „Ūdens teritorija (Ū)” atļautā izmantošana.

Rīgas teritorijas plānojumā 2006.-2018. gadam lokālplānojuma teritorijas lielākajā daļā ir atļauta 5 stāvu apbūve, gar Daugavu – 4 stāvu apbūve, ziemeļu stūrī pie Daugavgrīvas un Podraga ielas krustojuma – pat 24 stāvu apbūve, bet Podraga ielā 4 – 9 stāvu apbūve (skat. 4. attēlu). Līdzīgi ir arī izpētes teritorijā. Lokālplānojuma un tā izpētes teritorija ietilpst to teritoriju sarakstā, kurām izstrādājams detālplānojums.

Rīgas attīstības plāns 2006. – 2018. gadam [40], kuru veido *Rīgas attīstības programma 2014.-2020. gadam, Rīgas teritorijas plānojums 2006.-2018. gadam un Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2025. gadam*. Šajā SIVN vērtējamajā lokālplānojumā paredzētā attīstība ir pretrunā šajos patlaban spēkā esošajos attīstības plānos paredzētajai attīstībai konkrētajā vietā, kurā tie paredz no līdzšinējā zemes izmantošanas veida atšķirīgas izmantošanas ieviešanu. Tomēr lokālplānojums pēc būtības nav pretrunā Rīgas attīstības konceptuālajām nostādnēm kā tādām, konkrēti, pēc iespējas vairāk attīstīt Rīgas brīvostas aktivitātes Daugavas kreisajā, nevis labajā krastā.

Sakarā ar Rīgas brīvostas būtiski pieaugošo pārkraujamo kravu apjomu laikā kopš patlaban spēkā esošo Rīgas attīstības plāna dokumentu izstrādes rodas objektīva nepieciešamība pārskatīt līdzšinējās ieceres attiecībā uz Brīvostas faktisko teritoriju un plānoto darbību apjomu dažādās tās vietās. Līdzšinējais attīstības plāns līdztekus patlaban notiekošajai ostas aktivitāšu pārcelšanai uz Krievu salu Daugavas kreisajā krastā paredz pilnīgu Andrejsalas un Eksportostas atbrīvošanu no tajās patlaban neatbilstošas izmantošanas statusa pielietojuma: ostas kravu pārkraušanas darbībām. Tomēr arī tajā iecerē sakarā ar ostas kravu apjoma pieaugumu ir jau ieviesušās izmaiņas: daļā Eksportostas ~50 ha platībā uz ziemeļiem no Rīgas ziemeļu transporta koridora ostas operācijas plānot atstāt, atbilstoši izmainot plānoto teritorijas zonējumu šobrīd topošajā **Rīgas teritorijas plānojumā 2018. – 2030. gadam**. Šai iecerei 2015. gadā ir pabeigts sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums un patlaban tā atrodas paredzētās darbības gaidāmā akcepta stadijā ar sekojošu iekļaušanu jaunajā Rīgas teritorijas plānojumā. Šajā SIVN vērtējamā lokālpilnvarojuma būtība ir tieši tāda pati: situācijā, ka Rīgas brīvostas pieaugošais darbības apjoms ir pretrunā plāniem sašaurināt ostas operāciju faktiski aizņemto teritoriju, atteikties no ieceres atbrīvot jau vēsturiski ilglaicīgi ar ostas operācijām saistītu ražošanas teritoriju, bet gan saglabāt un nostiprināt faktisko stāvokli atbilstoši reālajām vajadzībām kā optimālu risinājumu, nevis meklēt jaunas platības ostas attīstībai vietās, kur līdz šim tāda nav notikusi.

Kā liecina pašreizējā situācija, Rīgas teritorijas plānojumā paredzētās vārdnīcās centra apbūves teritorijas nav īstenojušās ne izpētes teritorijā, kas būtībā ir neizmantota teritorija ar visplašākajām iespējām tajā veidot centra apbūvi, nelikvidējot tā vārdnīcā nekādu citu lietderīgu zemes izmantošanu, nedz arī daudzās citās teritorijās, kur bijusi ieplānota jaunas vārdnīcās centra apbūves veidošana (piem., Andrejsalā). Ņemot vērā lokālpilnvarojuma teritorijas vēsturisko izmantošanu, novietojumu un reālo ekonomisko situāciju un Rīgas pilsētas attīstības prognozes, secināms, ka pašlaik, kā arī vidējā termiņā un ilgtermiņā, šajā teritorijā Rīgas teritorijas plānojumā noteiktais teritorijas funkcionālais zonējums nav pamatojams un būtiski apgrūtina zemes īpašnieku iespējas pilnvērtīgi izmantot īpašumu saimnieciski un ekonomiski pamatotiem mērķiem.

Rīgas attīstības plāns dokumenti paredz arī Daugavgrīvas ielas rekonstrukciju līdz Podraga ielai (un pēc tam pa posmiem arī tālāk Bolderājas virzienā), kas būtiski uzlabos lokālpilnvarojuma teritorijas satiksmes nodrošinājumu, vienlaikus attiecīgi samazinot ielu transporta nelabvēlīgās ietekmes uz vidi un šajā aspektā uzlabojot vides stāvokli lokālpilnvarojuma teritorijas apkaimē pat tad, ja tajā saglabājas un attīstās rūpnieciskā darbība.

Rīgas attīstības plāna 2006. – 2018. gadam stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

Pēdējais stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums Rīgas attīstības plānam 2006. – 2018. (formāli – grozījumiem tajā, bet reāli – visam grozījumu rezultātā precizētajam teritorijas zonējumam) ir sagatavots 2013. gadā, VPVB atzinums Nr.10 par to izdots 26. februārī. Tajā tika izvērtēti grozītie Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un šo noteikumu 15. pielikums „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana”, 16. pielikums „Apbūves stāvu skaita plāns” un 17.pielikums „Galvenās aizsargjoslas un citi zemesgabalu izmantošanas aprobežojumi” Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijā”. Atbilstošajā vides pārskatā un atzinumā par to lokālpilnvarojuma teritorija konkrēti nav pieminēta un nekādi konkrēti secinājumi un rekomendācijas attiecībā tieši uz šo nelielo teritoriju nav sniegti. Iepriekšējie grozījumi Rīgas teritorijas plānojumā 2006. - 2018. gadam tika veikti 2009. gadā un apstiprināti ar Rīgas domes 16.06.2009. lēmumu Nr. 5582 „Par Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam grozījumu galīgās redakcijas apstiprināšanu”. Arī tiem tika veikts

stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums un izsniegts Vides pārraudzības valsts biroja atzinums Nr.17 (02.06.2009.), un arī tur nav nekā konkrēta par lokālplānojuma teritoriju. No tā jāsecina, ka principā šajos stratēģiskajos ietekmes uz vidi novērtējumos nav konstatētas nekādas iespējamās nelabvēlīgas ietekmes uz vidi, ko varētu radīt faktiskās rūpnieciskās apbūves zonas pārvēršana par centra apbūves teritoriju konkrētajā vietā, bet nav arī nekādu īpašu indikāciju, kāpēc tas būtu nepieciešams: nav konstatēts nekāds konkrēts kaitējums videi esošajā situācijā, kas būtu tiešs arguments nepieciešamībai īstenot Rīgas attīstības plānā paredzēto zonējuma maiņu.

Rīgas vides programma 2011-2017. gadam ir disciplinārs Rīgas pilsētas vides pārvaldības dokuments, kas aptver visus vides pārvaldības sektorus. Tas ir ļoti vispārīgs dokuments, un konkrēti par lokālplānojuma teritoriju un tās apkaimi tajā nekas nav teikts. Kopumā lokālplānojumā plānotā rūpnieciskās darbības saglabāšana un attīstība nav pretrunā nevienam Rīgas vides programmā nospraustajam mērķim.

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam ir plaša tvēruma dokuments, kurā nekas nav teikts par lokālplānojuma teritoriju konkrēti, toties ir daudzkārt uzsvēta Rīgas brīvosta kā viens no galvenajiem galvaspilsētas dzinējspēkiem visos aspektos: no tīri ekonomiskajiem līdz pat pozitīvam morālam paraugam attieksmē pret iedzīvotājiem. Tomēr kopumā lokālplānojuma risinājumi atbilst Rīgas pilsētas ilgtermiņa attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam un Rīgas pilsētas teritorijas plānojuma mērķim „*veicināt ilgtspējīgu un līdzsvarotu pilsētvides attīstību, sabalansējot īpašuma tiesību aprobežojumus un privātpersonu un sabiedrības intereses ar pilsētas ekonomiskās attīstības interesēm*”.

Rīgas teritorijas plānojuma grozījumu priekšlikums jeb lokālplānojuma risinājums atbilst Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam attīstības mērķiem, rīcības virzieniem un stratēģiskajām nostādnēm pilsētvides attīstībai.

Viens no Stratēģijas ilgtermiņa attīstības mērķiem, kas ir tieši saistīts ar ekonomiku ir **IM2 – inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika**.

(30) „*Uzņēmējdarbība un darbs ir iedzīvotāju labklājības pamats. Atbilstošu darbavietu un uzņēmības trūkums ir novedis pie tā, ka daudzi bijušie rīdzinieki ir atraduši darbu ārvalstīs un emigrējuši. Iedzīvotāju piesaistei un dzīves kvalitātes uzlabošanai pilsētā nepieciešams palielināt darbavietu skaitu ar konkurētspējīgu atalgojumu...*”

(31) „*Rīgas pilsētas ekonomikas balsts ir šādas prioritārās nozares: osta, transports un loģistika, ķīmiskā rūpniecība, datoru tehnoloģijas, elektrotehnikas ražošana, profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi, metālizstrādājumu ražošana un mašīnbūve, tūrisms un izglītība*”.

Rīgas pilsētas ilgtermiņa mērķu sasniegšanai pašvaldības plašās kompetences ietvaros noteikti 19 rīcības virzieni, tai skaitā: „**Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte**”, kas ņemot vērā valsts un ES attīstības prioritātes un Rīgas pilsētas iedzīvotāju viedokli par aktuālām problēmām pilsētā ir noteikts kā viens no trijiem pilsētas attīstības prioritārajiem rīcības virzieniem.

Starp Stratēģijā noteiktajām stratēģiskajām nostādnēm pilsētvides attīstībai kontekstā ar sagatavoto Rīgas teritorijas plānojuma grozījumu priekšlikumu, var minēt sekojošas stratēģiskās nostādnēs:

SN4 Teritorijas izmantošana

(255) „Jānosaka prasības ilgtspējīgai teritorijas izmantošanai un būvniecībai, sekmējot augstas kvalitātes arhitektūras rašanos un mūsdienīgu būvniecības tehnoloģiju izmantošanu”.

(256) „Nosakot atļautos teritorijas izmantošanas parametrus, jābalstās uz potenciāli attīstāmo īpašumu pieļaujamo ietekmi uz apkārtējo vidi jeb dzīves telpu un sabiedrības vispārējām interesēm”.

SN8 Pārdomāta industriālā attīstība

(277) „Nepieciešams veicināt ražošanas nozaru attīstību”.

(278) „Industriālo teritoriju atļautās izmantošanas maiņa uz jauktu izmantošanu ir neatgriezenisks process, kas ilgtermiņā negatīvi ietekmē pilsētas ekonomiku kopumā, tādēļ jāierobežo industriālo teritoriju platību samazināšanās, vienlaikus nosakot Rīgas pilsētas pašvaldības lomu un ieguldījumu industriālo teritoriju attīstīšanā”.

Primāri Rīgas pilsētas telpiskā attīstība Stratēģijā tiek plānota pēc kompakta pilsētas attīstības modeļa, pēc iespējas efektīvāk izmantojot esošos jau apbūvēto un/vai pilsētas centram piegulošo teritoriju resursus. Lai arī lokālplānojuma teritorija nav iekļauta prioritāri attīstāmo teritoriju starpā (atrodas līdztekus noteiktajai prioritārajai attīstības teritorijai, ko plānots attīstīt līdz 2030.gadam, t.i., teritorija uz D starp Daugavgrīvas ielu un Daugavu), Stratēģijā minēts:

(200) „Prioritārās attīstības teritorijas lielākoties ir vietas, kurās jau pašlaik notiek vai tuvākajā laikā tiek plānota aktīva saimnieciskā darbība, t.sk. būvniecība...”.

Prioritāro attīstības teritoriju attīstība ir stratēģiski nozīmīga visas pilsētas mērogā – tā būtiski ietekmē Rīgas izaugsmi kopumā.

Plānotā lokālplānojuma teritorija piekļaujas un faktiski iekļaujas Rīgas pilsētas Struktūrplānā attēlotajās ražošanas teritorijās – Spilves dzelzceļa lokā un tai pieguļošajās ražošanas teritorijās. Kopumā lokālplānojumā plānotā rūpnieciskās darbības saglabāšana un attīstība nav pretrunā nevienam Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā nospraustajam mērķim.

Rīgas brīvostas Attīstības programmā (2009-2018) par lokālplānojuma teritoriju konkrēti nekas nav teikts, tomēr pēc būtības tajā ir skaidri definēti uzsvāri uz ostas aktivitāšu attīstīšanu Daugavas kreisajā krastā, skaidri izcelti plāni šai vajadzībai attīstīt satiksmes infrastruktūru Daugavas kreisajā krastā un konkrēti Daugavgrīvas ielā, tātad lokālplānojumā paredzētā ar ostas aktivitātēm saistītas ražošanas saglabāšana un attīstība Daugavgrīvas ielā, nevis tās likvidēšana, būtībā atbilst Rīgas brīvostas attīstības programmas akcentiem.

Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma 2014.-2020. gadam ir plaša tvēruma dokuments, kurā nekas nav teikts ne vien par lokālplānojuma teritoriju konkrēti, bet arī par Rīgas brīvostas kravu pārkraušanas attīstību kopumā: programma runā tikai par Rīgas brīvostas ciešāku integrāciju kopējā ielu satiksmes infrastruktūrā, turklāt ar uzsvāri uz pasažieru pārvadājumiem. Būtībā lokālplānojumā plānotā rūpnieciskās darbības saglabāšana un attīstība nav pretrunā arī šajā programmā nospraustajiem mērķiem.

1.3.2. Reģionālā līmeņa plānošanas dokumenti

Plānošanas reģionu attīstības plānošanas dokumenti

Saskaņā ar Reģionālās attīstības likumu, Latvijā ir izveidoti pieci plānošanas reģioni – Kurzemes plānošanas reģions, Latgales plānošanas reģions, Rīgas plānošanas reģions, Vidzemes plānošanas reģions un Zemgales plānošanas reģions –, kuriem savukārt tiek izstrādāti ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumenti. Reģionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumenti ir hierarhiski pakārtoti zem nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem, līdz ar to LAP ir hierarhiski augstāka par reģionālajām attīstības programmām un teritorijas plānojumiem.

Reģionālās attīstības likumā (pieņemts 21.03.2002., ar grozījumiem, kas stājas spēkā ar 16.16.2016.) teikts, ka plānošanas reģioni izvērtē nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentu atbilstību plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem un, konstatējot neatbilstību, ierosina grozīt nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentus vai lemj par grozījumiem plānošanas reģiona plānošanas dokumentos. Līdz ar to ir jānodrošina visu līmeņu attīstības plānošanas dokumentu atbilstība.

Kā jau izvērtēts iepriekšējā apakšnodaļā, lokālplānojuma ieviestās izmaiņas Rīgas attīstības plānā 2006. – 2018. gadam neieviešis nesaskaņas ar augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem un neradīs nepieciešamību tos grozīt.

Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāni

Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāni Daugavas, Gaujas, Lielupes un Ventas upju baseiniem tika izstrādāti jau aizgājušajam 2010.-2015. gada periodam, izpildot uzdevumus, kas doti Ūdens apsaimniekošanas likumā un ar minēto likumu pārņemtajā Padomes un Parlamenta 2000. gada 23. oktobra direktīvā 2000/60/EK, kas nosaka struktūru Eiropas Kopienas rīcībai ūdeņu aizsardzības politikas jomā. Plānu mērķis ir uzlabot virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti, veicinot to laba stāvokļa sasniegšanu, kā arī informēt sabiedrību par ūdens kvalitāti un interešu grupu iesaistīšanas iespējām ūdens vides jautājumu risināšanā. Plānos ir definēti ūdeņu kvalitātes mērķi un iekļauta pasākumu programma mērķu sasniegšanai.

Atbilstoši apsaimniekošanas plānam līdz 2015. gadam, Daugavas baseinā galvenais punktveida piesārņojuma avots ir notekūdeņu izlaides vietas, kas rada 31% kopējas antropogēnās fosfora slodzes un 10% slāpekļa slodzes. Starp šādiem avotiem nozīmīgākie ir intensīvās lauksaimniecības objekti (lielfermas), nākamie nozīmīgākie – vēsturiski piesārņotās vietas.

Jaunajā apsaimniekošanas plānā 2016.-2021.gadam ir konstatēts, ka diemžēl finansējuma trūkuma dēļ (un citu prioritāšu dēļ) nav īstenoti daudzi papildu pasākumi un arī atsevišķi pamata pasākumi, kas attiecas uz punktveida piesārņojuma samazināšanu, piesārņoto vietu izpēti un sanāciju un kopējo slodzes samazināšanu, līdz ar to iepriekšējā perioda mērķi nav pilnībā sasniegti un nav arī atjaunināti iepriekšējā apsaimniekošanās plānā sniegtie dati, tomēr nav pamata uzskatīt, ka ražošanas saglabāšana lokālplānojuma teritorijā atbilstoši piesārņojošas darbības atļaujai (pašreizējai vai, ražošanai attīstoties un mainoties, citai), kurā nenotiek intensīva lauksaimniecība un kas nav vēsturiski piesārņota vieta, ir vai kļūs būtisks Daugavas baseina piesārņojuma avots.

1.3.3. Nacionālā līmeņa politikas plānošanas dokumenti

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam

Latvija 2030¹ ir valsts galvenais plānošanas instruments ar likuma spēku. Visiem valsts stratēģiskās plānošanas un attīstības dokumentiem, kas tiek izstrādāti pēc Latvija 2030 stāšanās spēkā (apstiprināts Saeimā 2010. gada 10. jūnijā), ir jābūt veidotiem saskaņā ar stratēģijā noteiktajiem virzieniem un prioritātēm.

Latvija 2030 cita starpā iekļauj tādus mērķus kā:

- radīt līdzvērtīgus dzīves un darba apstākļus visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīvesvietas;
- saglabāt Latvijas savdabību – daudzveidīgo dabas un kultūras mantojumu, tipiskās un unikālās ainavas;
- u.c.

Darba vietu saglabāšana un ražošanai raksturīgas ainavas saglabāšana Rīgā jau vēsturiski ilglaicīgi pastāvējušā rūpnieciskajā zonā nav pretrunā ar Latvija 2030 mērķiem.

Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam (NAP 2020)

2012. gada 20. decembrī tika apstiprināts NAP 2020. gadam, kas ir hierarhiski augstākais vidējā termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā. NAP 2020 kā attīstības vadmotīvu izvirza „ekonomikas izrāvienu”, kura sasniegšanai ir izvirzītas trīs prioritātes:

- cilvēka drošumspeja;
- tautas saimniecības izaugsme;
- izaugsmi atbalstošas teritorijas.

Katrai no augstāk uzskaitītajām NAP 2020 prioritātēm ir identificēti būtiskākie rīcības virzieni, to mērķi, kā arī rādītāji, lai noteiktu mērķu sasniegšanas pakāpi un varētu novērtēt, cik atbilstīgi un efektīvi ir risinātas identificētās problēmas un novērsti šķēršļi. Kā viens no rīcības virzieniem NAP 2020 projektā ir minēta „Dabas un kultūras kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana”.

Vērtējamais lokālplānojums īpaši sasaucas ar NAP 2020 trešās prioritātes „izaugsmi atbalstošas teritorijas” pirmo attīstības virzienu:

(1) Ekonomiskās aktivitātes veicināšana reģionos – teritoriju potenciāla izmantošana.

Lokālplānojuma teritorijas vēsturiski izkoptais potenciāls ir ražošana (tostarp saistībā ar ostu), un lokālplānojums paredz atgriezties pie šā potenciāla izmantošanas turpināšanas un attīstīšanas.

Latvijas nacionālā reformu programma „ES 2020” stratēģijas īstenošanai

Nacionālā reformu programma (NRP) tika izstrādāta 2011. gadā ar mērķi īstenot iepriekšējā sadaļā aprakstīto „Eiropa 2020” stratēģiju. Latvijas NRP sastāv no 3 daļām. 1. daļā ir raksturots vidēja termiņa makroekonomiskais scenārijs. 2. daļā – galvenie Latvijas tautsaimniecības makrostrukturālie izaicinājumi (šķēršļi) un galvenie pasākumi

¹ Stratēģija pieejama http://www.latvija2030.lv/upload/latvija2030_lv.pdf

2011.-2013. gadam to pārvarēšanai. 3. daļā ir definēti Latvijas kvantitatīvie mērķi 2020. gadam „Eiropa 2020” stratēģijas kontekstā un galvenie pasākumi 2011. – 2013. gadam to sasniegšanai, kas iekļauj sevī arī tādu mērķi, kā „ne-ETS nozaru emisiju ierobežošana” (ne-ETS nozares iekļauj arī lauksaimniecību).

Nozaru nacionālie plāni un programmas

Līdztekus visaptverošiem nacionāla mēroga attīstības plāniem, programmām un stratēģijām pastāvīgi ir spēkā esoši nozaru darbības plāni, ko periodiski izstrādā un atjauno atbilstošās ministrijas, piemēram, VARAM Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.-2020. gadam u.c.. Šo dokumentu detalizācijas pakāpe ir pārāk vispārīga, lai varētu identificēt viena vai otra zemes lietojuma veida lokālplānojuma teritorijā lielāku vai mazāku atbilstību nozaru nacionālajiem plāniem un programmām.

1.3.4. ES politikas plānošanas dokumenti

Stratēģija „Eiropa 2020”

Eiropa 2020 ir ES izaugsmes stratēģija, kas izvirza mērķus, kuri līdz 2020. gadam ir jāsasniedz nodarbinātībā, inovācijā, izglītībā, sociālajā integrācijā un enerģētikā (ieskaitot klimata pārmaiņu samazināšanu). Viens no Eiropa 2020 pamatmērķiem – „20/20/20 klimata/enerģētikas mērķis” – iekļauj sevī SEG emisiju samazinājumu par 20% salīdzinājumā ar 1990. gadu, 20% enerģijas iegūšanu no atjaunojamiem energoresursiem, kā arī energoefektivitātes paaugstināšanu par 20%. Citi pamatmērķi tiek orientēti uz nodarbinātības paaugstināšanu, ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, izglītības veicināšanu, kā arī nabadzības un sociālās atstumtības samazināšanu.

Jāatzīmē, ka „Eiropa 2020” pamatmērķi tika pārveidoti valstu individuālajos mērķos², kas, neskatoties uz atšķirībām dalībvalstu mērķos, neliecina par atbildību sadali. Latvijas izvirzītie „Eiropa 2020” mērķi cita starpā iekļauj:

- 73% nodarbinātības līmeni;
- CO₂ emisiju samazināšanu par 17% salīdzinājumā ar 1990. gadu (*Eiropa 2020* galvenais vides jautājums ir tieši klimata izmaiņu mazināšana);
- 40% enerģijas iegūšanu no atjaunojamiem energoresursiem;
- u.c.

Caur šo pamatmērķi paredzēts arī apturēt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos un mazināt arī citas nevēlamas ietekmes uz vidi.

Teorētiski augāja likvidēšana jebkādā platībā var tikai palielināt, nevis samazināt CO₂ līmeni atmosfērā, un šādā aspektā lokālplānojuma ietekme ir drīzāk negatīva nekā pozitīva. Šis potenciālās ietekmes kvantitatīvais raksturojums sniegts tālāk katras alternatīvas izvērtējumā, bet tā ir niecīga. Savukārt nodarbinātības paaugstināšanu vairāk sekmē ražošana, un šajā aspektā lokālplānojumam ir potenciāli pozitīva ietekme. Lokālplānojuma mērogs ir pārāk mazs, lai varētu kvantitatīvi vērtēt tā ieguldījumu Eiropas izaugsmes stratēģijas skatījumā, bet kvalitatīvi tas ietver sevī gan plusus, gan mīnusos – kā ikviens kompromiss starp vidi un attīstību.

² „Eiropa 2020” mērķi, http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/targets_lv.pdf

ES Ilgtspējīgas attīstības stratēģija

Lokālplānojuma vērtējums šīs stratēģijas skatījumā ir analogisks iepriekšējam. Arī starp šīs stratēģijas galvenajiem mērķiem ir kā vides aizsardzība, tā arī ekonomiskā labklājība un nodarbinātība. Lokālplānojuma mērogs ir pārāk mazs, lai varētu kvantitatīvi vērtēt tā ieguldījumu ES Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas skatījumā, bet kvalitatīvi tas ietver sevī gan plusus, gan mīnus – kā ikviens kompromiss starp vidi un attīstību.

ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2011. – 2020. gadam

ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija paredz līdz 2020. gadam apturēt bioloģiskās daudzveidības izzušanu un ekosistēmu pakalpojumu degradāciju Eiropas Savienībā un atjaunot tos, ciktāl reāli iespējams, vienlaikus palielinot ES ieguldījumu, lai novērstu bioloģiskās daudzveidības izzušanu visā pasaulē.

Teorētiski augāja likvidēšana jebkādā platībā var tikai samazināt, nevis palielināt bioloģisko daudzveidību, un šādā aspektā lokālplānojuma ietekme ir drīzāk negatīva nekā pozitīva. Šīs potenciālās ietekmes kvantitatīvais raksturojums sniegts tālāk katras alternatīvas izvērtējumā, bet tā ir niecīga: gan kvantitatīvi (pēc skartās teritorijas lieluma), gan kvalitatīvi (pēc bioloģiskās daudzveidības mazās vērtības gan potenciāli likvidējamajā augājā lokālplānojuma īstenošanas gadījumā, gan potenciāli jaunveidojamajā zaļajā zonā centru apbūves īstenošanas gadījumā, pat ja tā būtu reāli ticama).

1.3.5. Starptautiskās konvencijas

Ramsāres konvencija „Par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi”

Konvencija ir pieņemta 1971. gada 2. februārī (stājās spēkā 1975. gadā) un tās mērķis ir nodrošināt visa veida mitrāju aizsardzību un saprātīgu izmantošanu, atzīstot, ka mitrāji kā ekosistēmas ir ļoti nozīmīgi bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā, kā arī cilvēku labklājības nodrošināšanā. Konvencijas 2. pants nosaka, ka katrai līgumslēdzēja pusei jānosaka attiecīgi mitrāji savā teritorijā, lai tos ietvertu "Starptautiskas nozīmes mitrāju sarakstā" (saukti Ramsāres vietas). Latvija ir noteikusi 6 Ramsāres vietas ar kopējo platību 148 145 ha: Kaņiera un Engures ezers, Teiču un Pelečāres purvs, Lubānas un Papes mitrāju komplekss un Ziemeļu purvi. Lokālplānojuma īstenošana attiecībā uz šīs konvencijas mērķiem ir neitrāla.

UNESCO konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu

Konvencija ir pieņemta 1972. gadā, un tās mērķis ir veicināt kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu.

Dalībvalstīm ir jānodrošina kultūras un dabas mantojuma identifikācija, aizsardzība, konservācija, popularizācija un nodošana nākamajām paaudzēm, cita starpā, īstenojot atbilstošu politiku un veicot atbilstošus juridiskus, zinātniskus, tehniskus, administratīvus un finanšu pasākumus, lai atklātu, aizsargātu, konservētu, popularizētu un atjaunotu šo mantojumu. Lokālplānojuma īstenošana attiecībā uz šīs konvencijas mērķiem ir neitrāla.

Bernes konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu saglabāšanu

Konvencija pieņemta 1979. gadā. Saskaņā ar konvencijas prasībām, kas ir pārņemtas Latvijas likumdošanā, valstis uzņemas nodrošināt pasākumus savvaļas floras un faunas populāciju uzturēšanai tādā līmenī vai piemēros tās līmenim, kurš atbilst ekoloģiskajām, zinātniskajām un kultūras prasībām, tai pašā laikā ņemot vērā ekonomiskās un rekreācijas prasības un vietējā mērogā apdraudētu pasugu, varietāšu un formu vajadzības. Konvencijā minēts, ka katra dalībvalsts uzņemas pievērst uzmanību savvaļas floras un faunas saglabāšanai savas plānošanas un attīstības politikā un pasākumos pret piesārņošanu. Lokālplānojuma īstenošana attiecībā uz šīs konvencijas mērķiem ir neitrāla.

Riodežaneiro konvencija par bioloģisko daudzveidību

Konvencija ir pieņemta 1992. gadā. Šīs konvencijas uzdevumi, kas veicami saskaņā ar tajā ietvertajiem atbilstošajiem nosacījumiem, ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, dzīvās dabas ilgtspējīga izmantošana un godīga un līdztiesīga ģenētisko resursu patērēšanā iegūto labumu sadale, ietverot gan pienācīgu pieeju ģenētiskajiem resursiem, gan atbilstošu tehnoloģiju nodošanu, ņemot vērā visas tiesības uz šiem resursiem un tehnoloģijām, gan pienācīgu finansēšanu. Izstrādājot valsts programmas, plānus un citus politikas dokumentus, ir jāievēro konvencijā iekļautās prasības attiecībā uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.

Teorētiski augāja likvidēšana jebkādā platībā var tikai samazināt, nevis palielināt bioloģisko daudzveidību, un šādā aspektā lokālplānojuma ietekme ir drīzāk negatīva nekā pozitīva. Šīs potenciālās ietekmes kvantitatīvais raksturojums sniegts tālāk katras alternatīvas izvērtējumā, bet tā ir niecīga: gan kvantitatīvi (pēc skartās teritorijas lieluma), gan kvalitatīvi (pēc bioloģiskās daudzveidības mazās vērtības gan potenciāli likvidējamajā augājā lokālplānojuma īstenošanas gadījumā, gan potenciāli jaunveidojamajā zaļajā zonā centru apbūves īstenošanas gadījumā, pat ja tā būtu reāli ticama).

Helsinki konvencijas par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību

Konvencijas (pieņemtas 1974. un 1992. gadā) cita starpā iekļauj nosacījumus Baltijas jūrā tieši un netieši nonākošā piesārņojuma mazināšanai. Konvencijas (1992) pielikumā ir uzskaitīti pasākumi un minimālās prasības, kas jāiekļauj attiecīgajā valsts likumdošanā. Lokālplānojuma īstenošana attiecībā uz šīs konvencijas mērķiem ir neitrāla.

Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām

Konvencijas (pieņemta 1992. gadā) un Kioto protokola (pieņemts 1997. gadā) mērķis ir samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu, kuru dēļ notiek globālā sasilšana, emisijas. Atbilstoši Kioto protokolam, Latvijai līdz 2012. gadam bija noteikta 8% SEG emisiju samazināšana, salīdzinājuma ar 1990. gadu. Lai panāktu šī mērķa sasniegšanu, protokolā ir piedāvāti vairāki līdzekļi, kā, piemēram – valstu emisiju samazināšanas politikas stiprināšana vai īstenošana.

Teorētiski augāja likvidēšana jebkādā platībā var tikai palielināt, nevis samazināt CO₂ līmeni atmosfērā, un šādā aspektā lokālplānojuma ietekme ir drīzāk negatīva nekā pozitīva. Šīs potenciālās ietekmes kvantitatīvais raksturojums sniegts tālāk katras alternatīvas izvērtējumā, bet tā ir niecīga. Savukārt nodarbinātības paaugstināšanu vairāk sekmē ražošana, un šajā aspektā lokālplānojumam ir potenciāli pozitīva ietekme. Lokālplānojuma mērogs ir pārāk mazs, lai varētu kvantitatīvi vērtēt tā ieguldījumu Eiropas izaugsmes stratēģijas skatījumā, bet kvalitatīvi tas ietver sevī gan plusus, gan mīnusos – kā ikviens kompromiss starp vidi un attīstību.

ANO konvencija par cīņu pret pārtuksnešošanu / zemes degradāciju valstīs, kurās novērojami ievērojami sausuma periodi un/vai pārtuksnešošanās, jo īpaši Āfrikā

Konvencija tika pieņemta 1994. gadā Parīzē. Konvencija attiecībā uz Eiropas valstīm nozīmē cīņu pret auglīgas augsnes iznīkošanu, nosakot tās izmantošanu citiem mērķiem, tādiem kā lauksaimniecība vai vides aizsardzība, kā arī novēršot augsnes auglības zudumu vai pat tās degradāciju. 200. gadā tika pieņemta V konvencijas pielikums, kurš attiecas uz Viduseiropas un Austrumeiropas valstīm (t.sk. Latviju) un nosaka šim reģionam raksturīgās problēmas, kā ievērojama lauksaimnieciskās ražošanas samazināšanās, zemes auglības pazemināšanās, vēja un ūdens erozijas pastiprināšanās, kā arī dažāda veida augsnes degradācija. Papildus pielikumā noteikts, ka dalībvalstīm jāizstrādā nacionālo rīcības programma augsnes degradācijas samazināšanai.

Lokālpilāņojuma īstenošana attiecībā uz šīs konvencijas mērķiem ir neitrāla.

ANO EEK konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (Orhūsas konvencija)

Orhūsas konvencija ir pieņemta 1998. gadā ar mērķi aizsargāt ikvienas personas tiesības dzīvot vidē, kas atbilstu personas veselības stāvoklim un labklājībai, tādēļ katrai valstij, kas parakstījusi konvenciju, saskaņā ar šīs konvencijas noteikumiem ir jāgarantē tiesības piekļūt informācijai, sabiedrības dalība lēmumu pieņemšanā un iespēja griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem. Latvijā šī prasība ir iekļauta Satversmē, kuras 115.pants nosaka, ka valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu. Sabiedrības līdzdalība vides jautājumos ir ietverta arī vairumā normatīvo aktu, tajā skaitā MK noteikumos Nr.1178 „Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi” (pieņemti 13.10.2009.), kas attiecas arī uz LAP 2020 izstrādi.

Lokālpilāņojuma un tā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādes gaitā sabiedrībai tika nodrošināta informācija un iespēja paust viedokli. Tomēr no sabiedrības puses intereses par lokālpilāņojumu un tā novērtējumu nebija, acīmredzot sakarā ar pilāņojuma niecīgo mērogu un to, ka tā īstenošana nedraud kaitēt iedzīvotāju interesēm.

Eiropas ainavu konvencija

Eiropas ainavu konvencija (Latvijā pieņemta ar likumu „Par Eiropas ainavu konvenciju” 2007. gada 29. martā) definē ainavu šādi: „ainava” nozīmē teritoriju tādā nozīmē, kā to uztver cilvēki, un kas ir izveidojusies dabas un/vai cilvēku darbības un mijiedarbības rezultātā.

Konvencijā ir norādīts, ka ainava ir Eiropas dabas un kultūras mantojuma pamatkomponents, iedzīvotāju dzīves kvalitātes svarīga sastāvdaļa un saimnieciskajai darbībai labvēlīgs resurss, kas var dot ieguldījumu darba vietu radīšanā. Tomēr ainavas kvalitāte pārsvarā ir subjektīva, un par objektīvu kaitējumu ainavai kā dabas un kultūras mantojumam var runāt tikai tādos gadījumos, ja kādai ainavai piešķirts aizsardzības statuss sakarā ar kādu tās konkrētu dabisku vai kultūrvēsturisku vērtību, kas ir reti sastopama vai, gluži otrādi, tipiska un konkrētajai kultūrai izšķiroši nozīmīga, un kuras izmaiņa noplicinātu ainavu daudzveidību vai kaitētu šai kultūrai.

2. **Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) mērķis, pamatprincipi un metodes**

Saskaņā ar likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (1998, ar vēlākiem grozījumiem), plānošanas dokumentiem, kuru īstenošana var būtiski ietekmēt cilvēku veselību un vidi, t.sk. lokālplānojumam, veic stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu. Vides pārraudzības valsts birojs, izvērtējot iesniegto iesniegumu atbilstoši MK 23.03.2004. noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” prasībām, 28.08.2015. pieņēma lēmumu Nr.25 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”. Ņemot to vērā, lokālplānojumam tiek veikta minētā procedūra atbilstoši normatīvo aktu prasībām (vides pārskata izstrādātājs: Valdis Felsbergs).

Šā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma mērķis ir iegūt informāciju par sagaidāmajām ietekmēm uz vidi katrai no vērtējamā lokālplānojuma alternatīvām, lai tās varētu salīdzināt savā starpā un novērtēt, vai un kādus priekšnoteikumus nelabvēlīgām ietekmēm uz vidi rada katras alternatīvas (atbilstošās plānotās attīstības) īstenošana, vai šādu ietekmju intensitāte varētu būt nepieļaujama (normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības pārsniedzot), kura no alternatīvām ir ieteicamāka no vides viedokļa un kādi ir nepieciešamie pasākumi iespējamo nelabvēlīgo ietekmju uz vidi novēršanai vai mazināšanai.

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums lielos vilcienos sastāv no trim etapiem:

- 1) ietekmju identificēšana,
- 2) ietekmju kvalitatīvs novērtējums ar mērķi noteikt visbūtiskākās,
- 3) kvalitatīva un/vai kvantitatīva ietekmju analīze un alternatīvu salīdzinājums.

2.1. **Vispārējā pieeja un metodes**

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (SIVN) ir process, kura mērķis ir uzlabot plānošanas dokumenta kvalitāti, vērtējot šā dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un laicīgi novēršot vai mazinot tā īstenošanas negatīvās ietekmes. SIVN process ir vērst uz to, lai izvērtētu, kādas būtiskas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē var rasties politikas plānošanas dokumenta īstenošanas rezultātā un kā tās ietekmēs dabas kapitālu – resursus un pakalpojumus. SIVN ir veicams plānu un programmu sagatavošanas posmā, tā nepieciešamību un procesu nosaka starptautiskā un nacionālā likumdošana.

SIVN procedūras laikā tiek sagatavots Vides pārskats, kurā tiek iekļauta informācija par plānošanas dokumentu, tā mērķiem, saistību ar citiem plānošanas dokumentiem, tiek aprakstīta vides pārskata sagatavošanas procedūra un novērtējuma veikšanai lietoto galveno pamatprincipu un metožu apraksts. Vides pārskatā tiek analizēts vides stāvoklis teritorijās, kuras saistītas ar plānošanas dokumentu.

SIVN uzdevums ir novērtēt vides apstākļus un sniegt informāciju lēmumu pieņēmējiem, kā arī informēt plašāku sabiedrību par sagaidāmo ietekmi uz vidi plānošanas dokumenta ieviešanas gadījumā.

Vispārējo pieeju SIVN nosaka procedūru reglamentējošie normatīvie akti: likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (pieņemts 14.10.2008., ar grozījumiem, kas

stājušies spēkā līdz 01.01.2015.) un uz likuma pamata izdotie Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumi Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (ar grozījumiem līdz 18.11.2009.). Ar šiem normatīvajiem aktiem Latvijā ir pārņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK „Par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu”.

SIVN procesa pamatprincipi:

Integrācija – vides aspekti ir pilnībā jāintegrē plānošanas dokumentā, tādēļ, lai izvairītos no konceptuālām kļūdām, tie ir jāņem vērā plānošanas sākumstadijā, tādējādi SIVN palīdz veikt piedāvāto rīcības virzienu analīzi un identificēt tās rīcības, kurām no vides viedokļa nepieciešama papildus izpēte par to ietekmi.

Piesardzības princips – pieņemot lēmumus, nepieciešams izmantot piesardzības principu, pat ja plānotās darbības tieša negatīva ietekme nav pierādīta, jo ekosistēmu nestspēju jeb ietilpību un sakarību starp slodzēm un dabas kapitālu nav iespējams precīzi noteikt.

Ilgspējīgas attīstības princips – ilgtspējīga attīstība cita starpā ir definēta arī kā viens no trim ES stratēģijas „Eiropa 2020” mērķiem.

Alternatīvu izvērtēšana – nepieciešams izvērtēt, kā plānošanas dokumentā paredzētās attīstības iespējamās alternatīvas ietekmēs vides resursus un to kvalitāti.

Pārskatāmība – SIVN ir atvērts un pārskatāms lēmumu pieņemšanas process, kas paredz interešu grupu un nevalstisko organizāciju iesaisti, balstās uz precīzi definētas metodoloģijas un lēmumu pieņemšanas mehānisma un sniedz pamatojumu novērtējumā iekļautajiem apgalvojumiem. SIVN pārskatāmību nodrošina arī Vides pārskata sabiedriskā apspriešana un tās rezultātu publiskošana.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma process kontekstā ar plānošanas dokumenta izstrādi ir attēlots 7. attēlā.

Šajā SIVN lokālplānojumam teritorijai Daugavgrīvas ielā 93, Rīgā, tika izmantota metodika, kas balstīta uz atbilstības izvērtējuma vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības principiem, mērķu un uzdevumu un kvalitatīvu ietekmju novērtējuma.

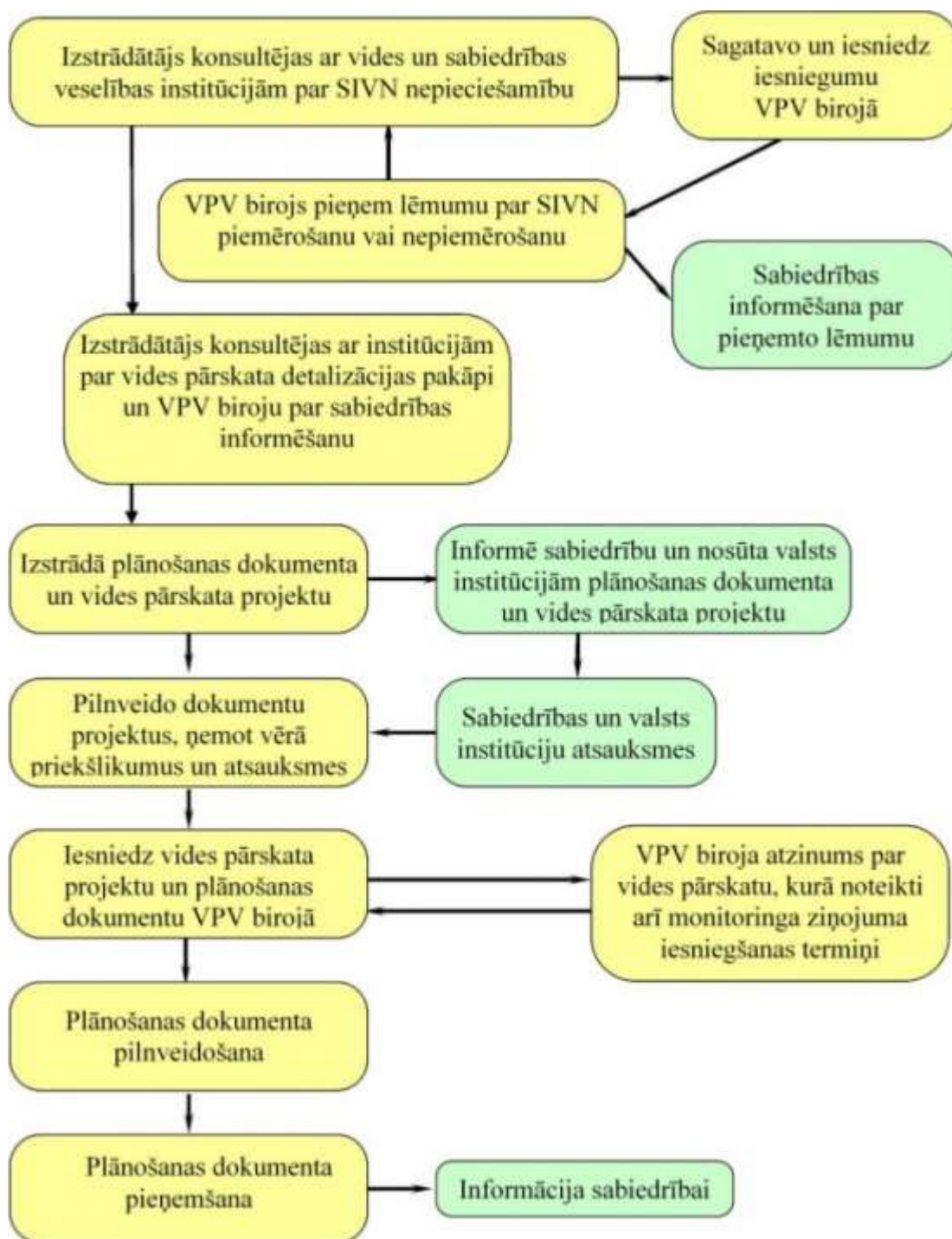
Vides pārskata sagatavošanā var izdalīt šādus būtiskākos etapus:

- *Lokālplānojuma sasaiste ar citiem plānošanas dokumentiem un atbilstība likumdošanas prasībām*

Īstenojot lokālplānojumu, ir svarīgi, lai tiktu ievērotas arī citos plānošanas dokumentos izvirzītās prioritātes un plānotie pasākumi, tādējādi nodrošinot nepieciešamo sinerģiju. Plānotajām aktivitātēm jāatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

- *Pašreizējās situācijas novērtējums un „nulle” scenārijs*

SIVN vajadzībām lokālplānojuma priekšlikuma īstenošanas ietekmes tiek salīdzinātas ar sagaidāmajām ietekmēm, ja lokālplānojuma teritorijā paliktu spēkā līdzšinējais plānojums, kas tiktu īstenots atbilstoši reālistiskai iespēju prognozei, ieskaitot tādu scenāriju, ka reālā prognoze ir tā īstenošanas neiespējamība.

7. attēls. SIVN izstrādes shēma

- *Lokāplānojuma īstenošanas būtiskāko ietekmju uz vidi vērtējums*

SIVN process organizēts tā, lai identificētu lokāplānojuma īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi (ietver tiešo un netiešo, sekundāro, paredzētās darbības un citu darbību savstarpējo un kopējo ietekmi, īstermiņa, vidēji ilgu un ilglaicīgu ietekmi, kā arī pastāvīgo pozitīvo un negatīvo ietekmi), salīdzinot lokāplānojuma īstenošanas alternatīvas savā starpā un ar neīstenošanu (nulles alternatīvu).

- *Lokāplānojuma īstenošanas monitorings*

Plānošanas dokumenta ietekmju uz vidi monitoringu veic, lai konstatētu, kādas ir ar plānošanas dokumenta realizāciju saistītās vides ietekmes, t.sk. arī neparedzētās ietekmes un vai plānošanas dokumentā nav jāveic grozījumi. Lokālplānojuma gadījumā nepastāv speciālas monitoringa procedūras tieši paša plānojuma īstenošanas ietekmju uzraudzībai kopumā, bet atsevišķas monitoringa procedūras paredzamas konkrētām darbībām, kuru veikšanas priekšnoteikumus nākotnē rada lokālplānojuma īstenošana.

3. Konsultācijas un sabiedrības iesaiste

Konsultācijām ir svarīga loma SIVN. To realizācijas kartību nosaka likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”. Šis process ietver kompetento institūciju un sabiedrības informēšanu, dodot iespēju komentēt novērtējumu dažādos SIVN posmos. Kad plānošanas dokuments ir pieņemts, sabiedrība un kompetentās institūcijas jāinformē arī par plānošanas dokumenta pieņemšanu.

2.2. Sabiedrības iesaiste un konsultācijas ar institūcijām

Atbilstoši MK noteikumu Nr. 157 (23.03.2004) prasībām, lokālplānojums teritorijai Daugavgrīvas ielā 93, Rīgā, un tā SIVN vides pārskata projekts tika nodots sabiedriskajai apspriešanai periodā no 2016. gada 6. jūnija līdz 18. jūlijam, kā arī iesniegts institūcijām komentāru un atzinuma saņemšanai. Vides pārraudzības valsts birojs konkrēti norādīja šādas institūcijas:

- Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde,
- Dabas aizsardzības pārvalde,
- Veselības inspekcijas atbilstošā struktūrvienība,
- Rīgas plānošanas reģiona administrācija.

No šīm pašām institūcijām pirms lokālplānojuma un tā SIVN izstrādes tika saņemti nosacījumi.

Sabiedrības un institūciju interese par lokālplānojuma īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi izrādījās maza. Attiecībā uz vides pārskatu viedokļus atsūtīja tikai Lielrīgas reģionālā vides pārvalde un Veselības inspekcija (skat. 3. pielikumu), kurām nebija pretenziju pret ietekmēm un to vērtējumu pēc būtības, tikai abās norādīts viens redakcionāls labojums, kas rezultātā ir ieviests.

Uz lokālplānojumam un tā vides pārskatam kopīgo sabiedriskās apspriešanas sapulci 2016. gada 30. jūnijā plkst.17:00 Rīgas domes Sēžu zālē, Rātslaukumā 1, neieradās neviens interesents.

3. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un sabiedrības līdzdalība

1. Izstrādātājs iesniedz Vides pārraudzības valsts birojā iesniegumu par plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanu. Ierosinātāja SIA „EXTRON BALTIC” uzdevumā to 2015. gada 17. augustā ir veikusi lokālplānojuma izstrādātāja SIA „METRUM” saskaņā ar Rīgas domes 09.06.2015. pieņemto lēmumu Nr.2632 „Par teritorijas Daugavgrīvas ielā 93 lokālplānojuma kā Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam grozījumu izstrādes uzsākšanu, lokālplānojuma teritorijas robežas un darba uzdevuma apstiprināšanu”.

2. Vides pārraudzības valsts birojs pieņem lēmumu par SIVN procedūras piemērošanu vai nepiemērošanu un informē sabiedrību par lēmumu, kā arī par SIVN piemērošanas vai nepiemērošanas iemesliem. To birojs ir izdarījis ar 2015. gada 28. augusta lēmumu Nr.25 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

3. Uzsākot plānošanas dokumenta stratēģisko novērtējumu, nepieciešams konsultēties ar Vides pārraudzības valsts biroju un citām vides institūcijām par vides pārskata detalizācijas pakāpi. Lokālplānojuma izstrādātāja SIA „METRUM” vēl pirms iesnieguma iesniegšanas ir Vides pārraudzības valsts birojā ir konsultējies par SIVN procedūras nepieciešamību un institūciju nosacījumiem ar VVD Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi (nosacījumi saņemti 24.07.2015.), Dabas aizsardzības pārvaldi (nosacījumi saņemti 04.08.2015.), Veselības inspekciju (nosacījumi saņemti 15.07.2015.) un RD Mājokļu un vides departamenta Vides pārvaldi (nosacījumi saņemti 09.07.2015.).

4. Vides pārskata sagatavošana. Vides pārskatu ierosinātāja SIA „EXTRON BALTIC” uzdevumā sagatavojis vides konsultants, vides zinātnu maģistrs Valdis Felsbergs.

5. Sabiedrības un ieinteresēto institūciju informēšana par iespējām iepazīties ar izstrādāto vides pārskatu un plānošanas dokumenta projektu. Lokālplānojuma izstrādei ir jau saņemti institūciju nosacījumi, SIVN vides pārskata projekts no 2016. gada 6. jūnija līdz 18. jūlijam tiek nodots sabiedrības un institūciju vērtējumam, šā perioda laikā tiks saņemti institūciju atzinumi un nodrošināta sabiedrības līdzdalība, tostarp arī rīkojot lokālplānojuma un tā vides pārskata sabiedriskās apspriešanas sapulci 2016. gada 30. jūnijā Rīgas Rātsnamā.

6. Pēc sabiedrības un ieinteresēto institūciju komentāru un ierosinājumu saņemšanas, izstrādātājs pilnveido vides pārskatu.

7. Izstrādātājs iesniedz Vides pārraudzības valsts Birojam pilnveidoto vides pārskatu ar saņemtajiem komentāriem un atskaiti par to rezultātā ieviestajiem pilnveidojumiem.

8. Birojs sniedz savu atzinumu par vides pārskatu. Ja vides pārskats neatbilst likumdošanas prasībām, vai arī plānošanas dokumenta īstenošana būtiski var ietekmēt cilvēku veselību vai vidi vai nav ievērota SIVN procedūra, birojs nosūta vides pārskatu izstrādātājam pārstrādāšanai.

9. Izstrādātājs informē sabiedrību par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

3.1. Vērtētās ietekmes uz vidi

Vērtējamās ietekmes uz vidi šajā SIVN aptver ietekmi uz dabas vidi un ietekmi uz sociālo vidi (pilsētvidi).

2. tabulā sniegtas tās ietekmes, pēc kurām vērtēta esošā situācija lokālplānojuma teritorijā un sagaidāmā situācijā tajā atkarībā no īstenojamās alternatīvas. Ietekmēm piešķirtā numerācija turpmāk atbilst nodaļu numerācijai sekojošajās šā vides pārskata daļās, kurās vērtētas atbilstošās ietekmes esošajā un prognozējamajā situācijā.

2. tabula. Lokālplānojuma teritorijai Daugavgrīvas ielā 93 ietekmes uz vidi stratēģiskajā novērtējumā vērtētās ietekmes

Nr. p.k.	Ietekmes veids
1.	Atmosfēras gaisa kvalitāte
2.	Troksnis
3.	Ūdens resursi un kvalitāte
4.	Klimats
5.	Degradētās un piesārņotās teritorijas
6.	Augsne
7.	Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi
8.	Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums
9.	Vides riski
10.	Sabiedrības veselība, drošība un ērtības

Starp vērtētajām ietekmēm nav ietekmes uz īpašuma tiesībām, jo tā nav uzskatāma par ietekmi uz vidi, tomēr kā būtisks lokālplānojuma ieguvums, kas pamato tā sabiedrisko nozīmību, ir pozitīva ietekme uz īpašnieka tiesībām izmantot sev piederošo zemi atbilstoši savām vajadzībām, kuras pašreizējā situācijā ir ierobežotas.

Lokālplānojuma pasūtītājs SIA „EXTRON BAL TIC” ir lokālplānojuma teritorijas likumīgs īpašnieks, kas likumīgi veic tajā saimniecisko darbību atbilstoši savam darbības veidam. Tādu apstākļu radīšana, kas liedz īpašniekam turpināt likumīgi uzsāktu darbību savā īpašumā, spiež īpašnieku mainīt darbības veidu uz tam neraksturīgu, turklāt ierobežo atļautās darbības līdz tādiem veidiem, kas konkrētajā teritorijā ir apšaubāmi izdevīgi ne vien šim īpašniekam, bet arī citiem potenciāliem īpašniekiem, kā rezultātā šo zemi ir grūti pārdot citam par atbilstošu cenu, kas kompensētu ražošanas pārceļšanu uz citu vietu, ir ļoti būtisks konkrētā īpašnieka

īpašumtiesību ierobežojums. Vienlaikus tas nesniedz nekādus ieguvumus citiem apkārtējiem īpašniekiem. Līdz šim plānotās ražošanas apbūves aizstāšana ar centra apbūvi atstāšana spēkā un sekmīga īstenošana var rada nopietnus sarežģījumus un zaudējumus pašreizējam zemes likumīgajam īpašniekam. Savukārt tādu apstākļu atcelšana, kas liedz īpašniekam turpināt likumīgi uzsāktu darbību savā īpašumā, spiež īpašnieku mainīt darbības veidu uz tam neraksturīgu, turklāt ierobežo atļautās darbības līdz tādiem veidiem, kas konkrētajā teritorijā ir apšaubāmi izdevīgi ne vien šim īpašniekam, bet arī citiem potenciāliem īpašniekiem, kā rezultātā šo zemi nevar arī pārdot citam, kas būtu gatavs to izmantot atļautajā veidā, ļoti būtiski novērš konkrētā īpašnieka īpašumtiesību ierobežojumu.

3.2. Daudzkritēriju analīze

Ietekmes novērtēšanai un alternatīvu salīdzināšanai šajā SIVN tika izmantota daudzkritēriju analīze. Šīs metodes priekšrocība ir atsevišķu novērtējumu (atbilstoši izvēlētajiem kritērijiem) apvienošana kopējā alternatīvas novērtējumā, ko nav iespējams izdarīt parastā lēmumu pieņemšanas procesā. Šī analīze arī ļauj apkopot dažādu ieinteresēto pušu viedokļus. Analīze ir atklāta (pieejama visiem), tā nodrošina komunikāciju ar lēmumu pieņēmējiem un plašu sabiedrības loku.

Daudzkritēriju analīzē pēc dažādiem kritērijiem novērtē un salīdzina alternatīvās izvēles. Daudzkritēriju analīzes posmi:

1. Identificēt un izvērtēt kritērijus, ņemot vērā šādus aspektus:
 - kritēriju kopums ir pilnīgs – netrūkst būtisku kritēriju;
 - nav lieku kritēriju (piemēram, nebūtisku kritēriju vai tādu, pēc kuriem vērtējot, nav atšķirību starp alternatīvām);
 - kritēriji ir novērtējami (jābūt iespējai novērtēt vismaz kvalitatīvi);
 - kritēriji ir savstarpēji neatkarīgi (nav dublējošos kritēriju).
2. Kritēriju nozīmīguma analīze jeb „svēršana”. Šajā SIVN kritēriju nozīmīguma analīze tika veikta, vienkārši salīdzinot kritērijus savā starpā, bet nenosakot to relatīvo “svaru”, jo dažādie kritēriji nebija savstarpēji summējami, bet to samēri ne reizi nebija pretēji vērsti, bet gan savstarpēji papildināja alternatīvu raksturojumu vienā un tajā pašā virzienā.
3. Alternatīvu vērtējums pēc katra no kritērijiem. Alternatīvas savā starpā vērtē, piešķirot attiecīgu punktu skaitu katrai no tām. Ietekmes veidam un intensitātei katrā kritērijā piešķir nosacītu skaitlisku raksturojumu:
 - 2 – būtiska nelabvēlīga ietekme
 - 1 – nebūtiska nelabvēlīga ietekme
 - 0 – ietekmes nav, ietekme ir neviennozīmīga vai ietekme nav nosakāma
 - +1 – nebūtiska labvēlīga ietekme
 - +2 – būtiska labvēlīga ietekme

4. Papildus lokālplānojuma alternatīvu īstenošanas radīto ietekmju salīdzinājumam vērtēta arī katras alternatīvas realizācijas iespējamība jeb ticamība, t.i., augstāka ieteicamība piešķirta tām alternatīvām, kuras to izvēles gadījumā, balstoties uz līdzšinējās pieredzes un argumentētiem apsvērumiem, visticamāk arī tiks īstenotas, bet par neiesakāmām atzītas tās alternatīvas, kuras to izvēles gadījumā, visticamāk, „paliks uz papīra”, t.i., netiks īstenotas, kā tas jau šobrīd notiek ar esošo attīstības plānu attiecīgajā teritorijā (un arī daudzās citās Rīgas teritorijās, kurām topošajā attīstības plānā 2018.-2030. gadam tiks ieteikts mainīt plānoto izmantošanu uz reālistiskāku).

4. Vides stāvoklis lokālplānojuma potenciāli ietekmētajās teritorijās

4.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte

Lai nodrošinātu gaisa kvalitāti cilvēka veselības un ekosistēmas aizsardzībai, tiek noteikti gaisa kvalitātes normatīvi, kas paredz pieļaujamo gaisa piesārņojuma līmeni. 03.11.2009. ir pieņemti MK noteikumi Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”, kas nosaka gaisu piesārņojošo vielu pieļaujamo līmeni vidē (koncentrācijas robežlielumus) 12 gaisu piesārņojošām vielām, kā arī noteikti pasākumi, kas veicami, ja kādā teritorijā novērojams paaugstināts gaisa piesārņojuma līmenis.

Gaisa kvalitāte Latvijā kopumā ir labā stāvoklī, lokāli robežlielumu pārsniegumi pārsvarā konstatēti tieši Rīgā: slāpekļa dioksīdam (NO₂), cietajām daļiņām PM₁₀ un benzolam.

Rīgas domes Mājokļu un vides departaments nodrošina gaisa monitoringu pašvaldības līmenī, izmantojot šim nolūkam trīs nepārtrauktas darbības monitoringa stacijas. Mēraparatūras darbojas nepārtrauktā režīmā, iegūstot jaunus mērījumus ik pa 5 minūtēm. Gaisa piesārņojuma analīzei galvenokārt tiek izmantotas piesārņotājvielu koncentrāciju vidējās stundas vērtības. Dati automātiski tiek vākti departamenta Vides pārvaldē, serverim katru stundu piezvanot uz monitoringa stacijām. Piesārņojuma kontrolei Rīgas ostas rajonā, kas šobrīd ir viena no ekonomiski aktīvākajām vietām pilsētā, mēraparatūra novietota Sarkandaugavā, Tvaika ielā 44, iepretim SIA “MAN-TESS” apsaimniekotajai ostas daļai, kuru SIA “Latvijas-Rietumu Termināls” izmanto naftas produktu pārkraušanai un transportēšanai. Lai iegūtu informāciju par faktisko gaisa piesārņojuma līmeni Rīgas centrā, nepārtrauktu gaisa piesārņojuma mērījumu stacija Brīvības ielā posmam starp Ģertrūdes un Bruņinieku ielu uzstādīta uz ietves pie Brīvības ielas 73. nama. Punktveida monitoringa stacija, kurā katras piesārņotājvielas koncentrācijas nosaka atsevišķs mēraparāts un tiek analizēta gaisa kvalitāte tiešā monitoringa stacijas tuvumā ir uzstādīta Kr. Valdemāra ielā uz ietves pie 18.nama netālu no krustojuma ar Dzirnāvu ielu.

Saskaņā ar Rīgas domes 22.09.2015. saistošajiem noteikumiem Nr.167 „ Par gaisa piesārņojuma teritoriālo zonējumu un siltumapgādes veida izvēli”, balstoties uz monitoringa staciju tiešajiem mērījumiem, kā arī gaisa piesārņojuma modelēšanas gan dažādu Rīgas teritorijā notiekošu piesārņojošu darbību atļauju sagatavošanas procesā, gan arī tieši Rīgas pilsētas gaisa piesārņojuma karšu sagatavošanas vajadzībām, Rīgas domes Mājokļu un vides departaments ir sastādījis Gaisa piesārņojuma zonējuma kartes Rīgas pilsētai pēc divām galvenajām pilsētvides gaisa piesārņotājvielām: slāpekļa dioksīda jeb NO₂ (skat. 8. attēlu) un cietajām daļiņām PM₁₀ (skat. 9. attēlu). Lokālplānojuma teritorija pēc abiem parametriem ietilpst II zonā, kur katras piesārņotājvielas gada vidējā koncentrācija ir starp 30 un 40 μg/m³, t.i., nepārsniedz Ministru kabineta 03.11.2009. „Noteikumos par gaisa kvalitāti” Nr.1290 noteiktos robežlielumus cilvēka veselības aizsardzībai – 40 μg/m³. Išajā zonā nav aizliegts būvēt vai ierīkot jaunas stacionāras iekārtas, kas izdala piesārņojošo vielu NO₂, tajā nav ierobežojumu arī siltumapgādes veida izvēlē un ir atļauta lokālu siltumavotu un apkures iekārtu uzstādīšana.

SIA „EXTRON BALTIC” ir uzņēmums, kura darbības veikšanai ir nepieciešama B kategorijas piesārņojošas darbības atļauja, ko Lielrīgas reģionālā vides pārvalde ir izdevusi 2014. gada 18. jūlijā (Nr.RI14IB0061).

Atļaujas saņemšanas vajadzībām uzņēmuma gaisa piesārņojuma emisiju avotiem tika izstrādāts stacionāro piesārņojuma avotu emisijas limitu projekts saskaņā ar MK 02.04.2013. noteikumu Nr.182 „Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi” prasībām. Tāpat ir veikti piesārņojošo vielu izkliedes aprēķini (modelēšana) vielām, kurām MK 03.11.2009. noteikumos Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” ir noteikti koncentrācijas robežlielumi. Šajā 2014. gada modelēšanā pa sešiem parametriem ir veikta sagatavotās kopējā piesārņojuma izkliedes kartes pievienotas 1. pielikumā. Nolasāmie rezultāti parāda, ka summārais gaisa piesārņojums lokālplānojuma teritorijā nevienā parametrā netuvojas robežlielumiem, kā arī divos galvenajos parametros, pēc kuriem vispārīgajās rupja mēroga Rīgas pilsētas gaisa piesārņojuma kartēs lokālplānojuma teritorija iedalīta II zonā ar lielu drošības rezervi, patiesībā faktiskais piesārņojums nesasniedz šīs zonas apakšējo robežu un atbilstu III zonai, kurā abos parametros gada vidējā koncentrācija ir zem 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

1. tabula. Lokālplānojuma teritorijas Daugavgrīvas ielā 93 gaisa piesārņotība

Piesārņotājviela	Parametrs (noteikšanas periods)	Koncentrācija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Robežlielums ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	% no robežlieluma
Oglekļa oksīds jeb tvana gāze CO	8 stundas	350	10000	3,5
Slāpekļa dioksīds NO ₂	stunda	50	200	25
	gads	10*	40	25
PM ₁₀	diennakts	26	50	52
	gads	22	40	55
PM _{2,5}	gads	7	20	35

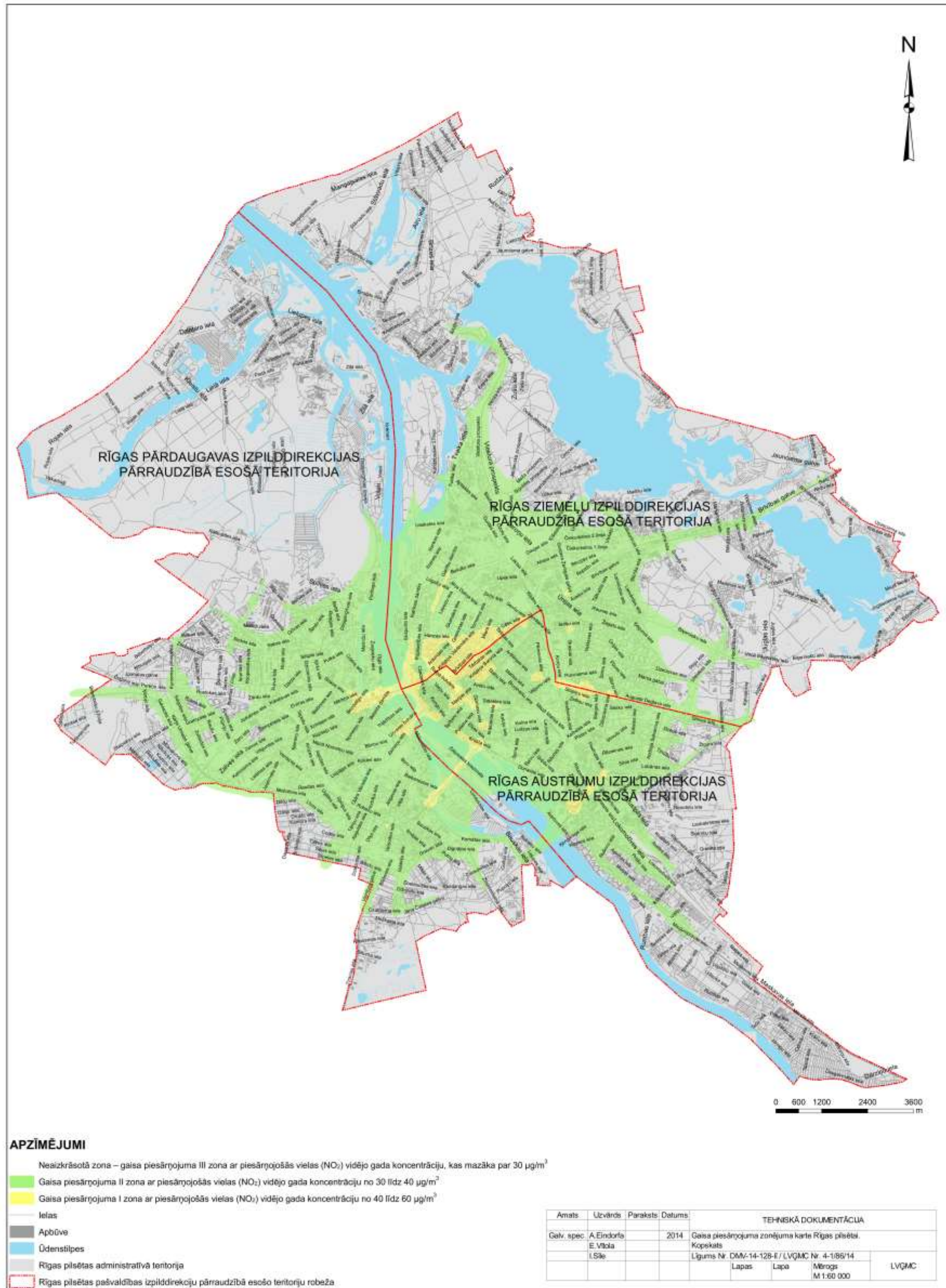
* Uz pašas Daugavgrīvas ielas sasniedz 12 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, bet to neietekmē darbības lokālplānojuma teritorijā

Jāsecina, ka līdzšinējais faktiskais lokālplānojuma teritorijas Daugavgrīvas ielā 93 zemes lietojuma veids nerada gaisa piesārņojuma problēmas attiecībā pret normatīvajos aktos noteiktajiem robežlielumiem, un faktiski gaisa piesārņojums ir pat būtiski mazāks nekā ar lielu piesardzības rezervi novērtēts Rīgas pilsētas gaisa piesārņojuma kartēs.

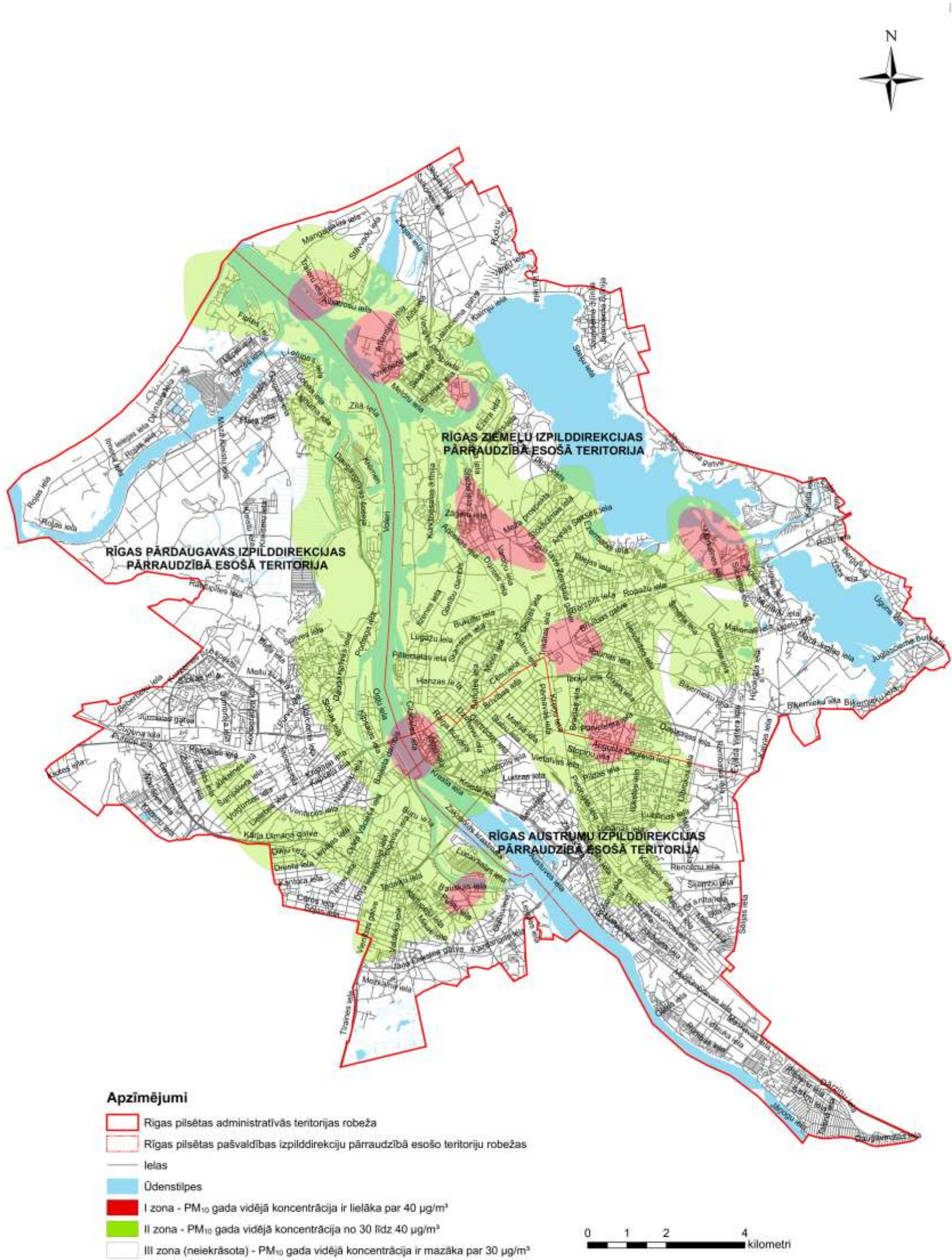
Galvenais gaisa piesārņotājs Rīgā ir autotransports, kura kopējais emisiju daudzums ir ievērojami lielāks nekā stacionāro piesārņotāju radītais. Konkrēti lokālplānojuma teritorijā visaugstākais piesārņojuma līmenis konstatējams nevis ražošanas teritoriju iekšienē, bet uz Daugavgrīvas ielas. Šo piesārņojumu zemes lietojuma veids lokālplānojuma teritorijā praktiski neietekmē un neietekmēs.

Potenciāls smaku avots uzņēmuma teritorijā ir dīzeļdegvielas uzpildes stacija. Tā kā tvertnes atrodas uzņēmuma teritorijas vidū un ekspluatācija notiek atbilstoši visām vides prasībām, tiek pieņemts, ka risks radīt cilvēkam sajūtamam dīzeļdegvielas smakas emisiju apkārtējās teritorijas gaisā (ārpus darba vides) nepastāv. Smaku mērījumi vidē nav veikti, sūdzību nav bijis.

8. attēls. Gaisa piesārņojuma zonējuma kartes Rīgas pilsētai, NO₂

9. attēls. Gaisa piesārņojuma zonējuma kartes Rīgas pilsētai, PM₁₀

4.2. Troksnis

Troksnis ir gaisa vidē nevēlams, traucējošs skaņu kopums, kas starp daudzām vides dabisko un antropogēno faktoru traucējošajām ietekmēm ir uzskatāma par vienu no būtiskākajām, turklāt tieši troksnis ir tas ietekmes faktors, kam Latvijā visbiežāk konstatējami normatīvajos aktos noteikto robežlielumu pārsniegumi, jo īpaši pilsētvidē, tomēr visbūtiskākais trokšņa avots ir satiksmes infrastruktūra.

Trokšņa robežlielumus, to novērtēšanu un rīcību trokšņa samazināšanai nosaka Ministru kabineta noteikumi 07.01.2014. noteikumi Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”, kas aizstāja ļoti līdzīga satura un tāda paša nosaukuma 13.07.2004. noteikumus Nr.597, uz kuriem ir atsaucies daudzos joprojām spēkā esošos plānošanas dokumentos, stratēģiskajās trokšņa kartēs, rīcības plānos un piesārņojošas darbības atļaujās, kas kopš jauno noteikumu spēkā stāšanās jāņem vērā ar atbilstošu korekciju.

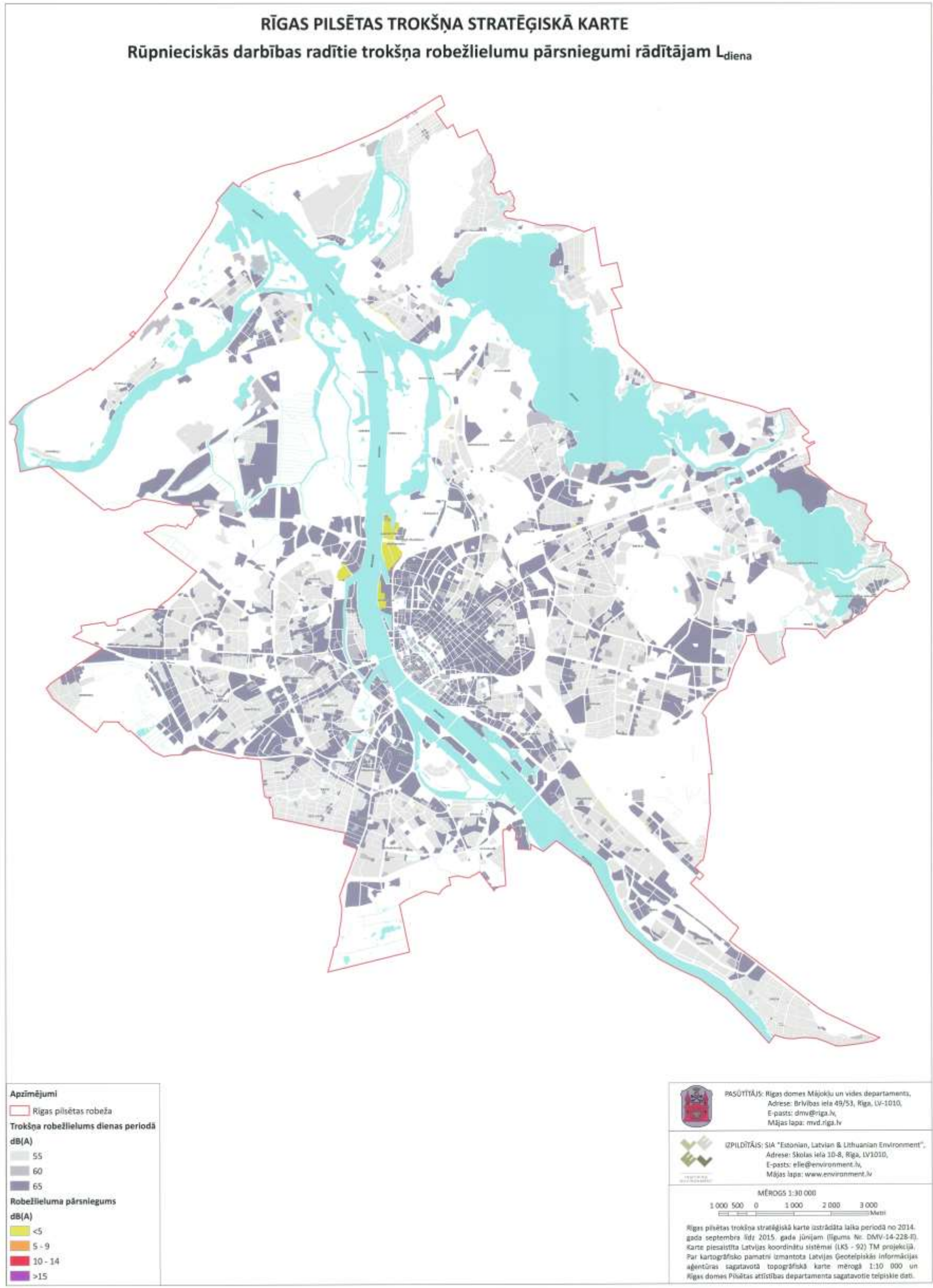
2006.gadā Rīgas pilsētas aglomerācijai ir izstrādāta trokšņu stratēģiskā karte (ar korekcijām 2008.gadā), atbilstoši tolaik spēkā esošajiem MK 13.07.2004. noteikumiem Nr.597 „Vides trokšņa novērtēšanas kārtība” prasībām (izstrādātājs: SIA „Estonian, Latvian&Lithuanian Environment”). Līdz ar jaunā normatīvā regulējuma stāšanās spēkā, Rīgas dome 08.07.2014. ir apstiprinājusi arī jaunu „Rīcības plānu vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā” ar pasākumiem laikposmam no 2014. līdz 2019.gadam.

2015. gadā ir izstrādātas jaunas Rīgas pilsētas trokšņa stratēģiskās kartes. Tajās lokālplānojuma teritorijā uzrādīti trokšņa robežvērtību pārsniegumi: dienā < 5 dBA (skat. 10. attēlu), vakarā < 10 dBA (skat. 11. attēlu), naktī < 15 dBA (skat. 12. attēlu). Šie rezultāti lielā mērā atspoguļo stratēģisko karšu kā liela mēroga zemas detalizācijas dokumenta metodiskās nepilnības: ir acīmredzams, ka detālplānojuma teritorijai (turklāt neprecīzi attēlotai – bez daļas Podraga ielas ziemeļaustrumu pusē) sakarā ar tās faktisko ražošanas teritorijas statusu piemērots unificēts trokšņa avota raksturojums – vienmērīgs troksnis no visa laukuma pastāvīgi cauru diennakti 70 dBA –, bet sakarā ar tās zonējumu „centra apbūve” piemēroti MK 07.01.2014. noteikumu Nr.16 2.pielikuma „jauktas apbūves teritorijas” robežlielumi. Reāli pašreizējā ražošana nerada vienmērīgu troksni cauru diennakti un šāda trokšņa intensitāte ārtelpā ir apšaubāma pat dienas periodā, tomēr pat pie šādiem pārspīlētiem pieņēmumiem stratēģiskajās trokšņa kartēs dienas laikā neparādās nekādi pārsniegumi ārpus pašas detālplānojuma teritorijas. Vakarā un naktī parādās pārsniegumi attiecīgi līdz 5 dBA un līdz 10 dBA Ilģuciema mazstāvu apbūvē šaurā joslā gar Daugavgrīvas ielas pretējo (rietumu) pusi, kuriem reāli nevajadzētu būt, jo patiesībā rūpnieciskā trokšņa avots vakarā un naktī ir mazāk intensīvs nekā dienā un arī neatrodas pie pašas Daugavgrīvas ielas malas.

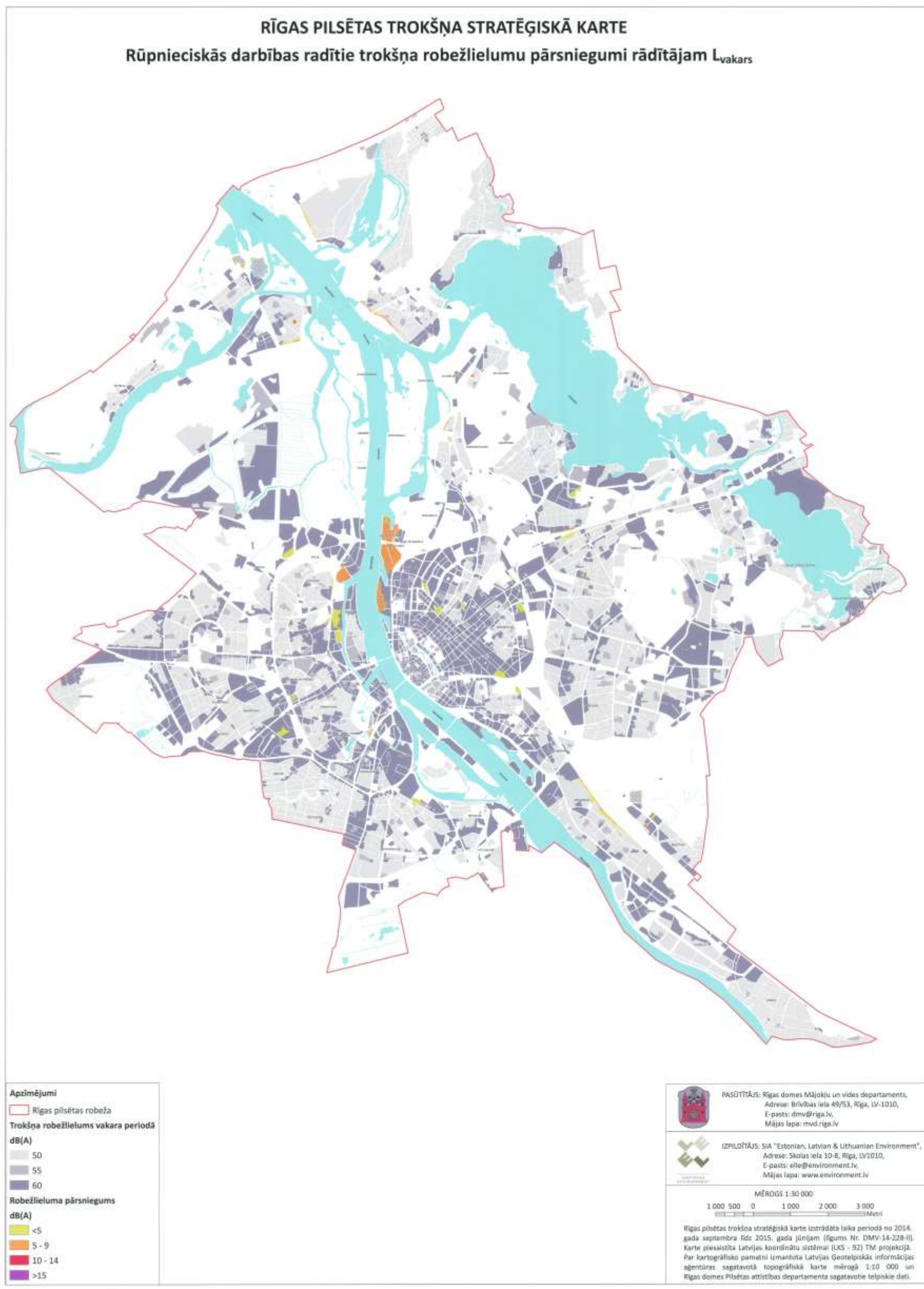
Iespējamie trokšņa avoti uzņēmumā ir pilsētas un uzņēmuma transports, kas apkalpo uzņēmumu, tehnoloģiskās iekārtas, katlu māja un siltuma mezgli, kā arī centrālās sūkņi, kuri veic koksnis impregnēšanas darbus, tomēr, ņemot vērā kā iekārtas un citi minētie objekti atrodas cehos un slēgtās telpās, trokšņu avots no tiem nav nozīmīgs. Savukārt transporta satiksme uz uzņēmumu un no uzņēmuma nakts stundās nenotiek, arī dienas laikā transporta kustība nav liela. Dzelzceļa transports, kas pieved kravu ostai, pa ostas teritoriju kustas tikai nelielos ātrumos, sastāva formēšana teritorijā nenotiek, tāpēc trokšņu līmenis no dzelzceļa transporta ir nenozīmīgs.

Tuvākās dzīvojamās mājas atrodas 200-300 m attālumā no uzņēmuma, un tā iekšējais transports nerada trokšņa līmeņa pārsniegumus dzīvojamo māju teritorijā.

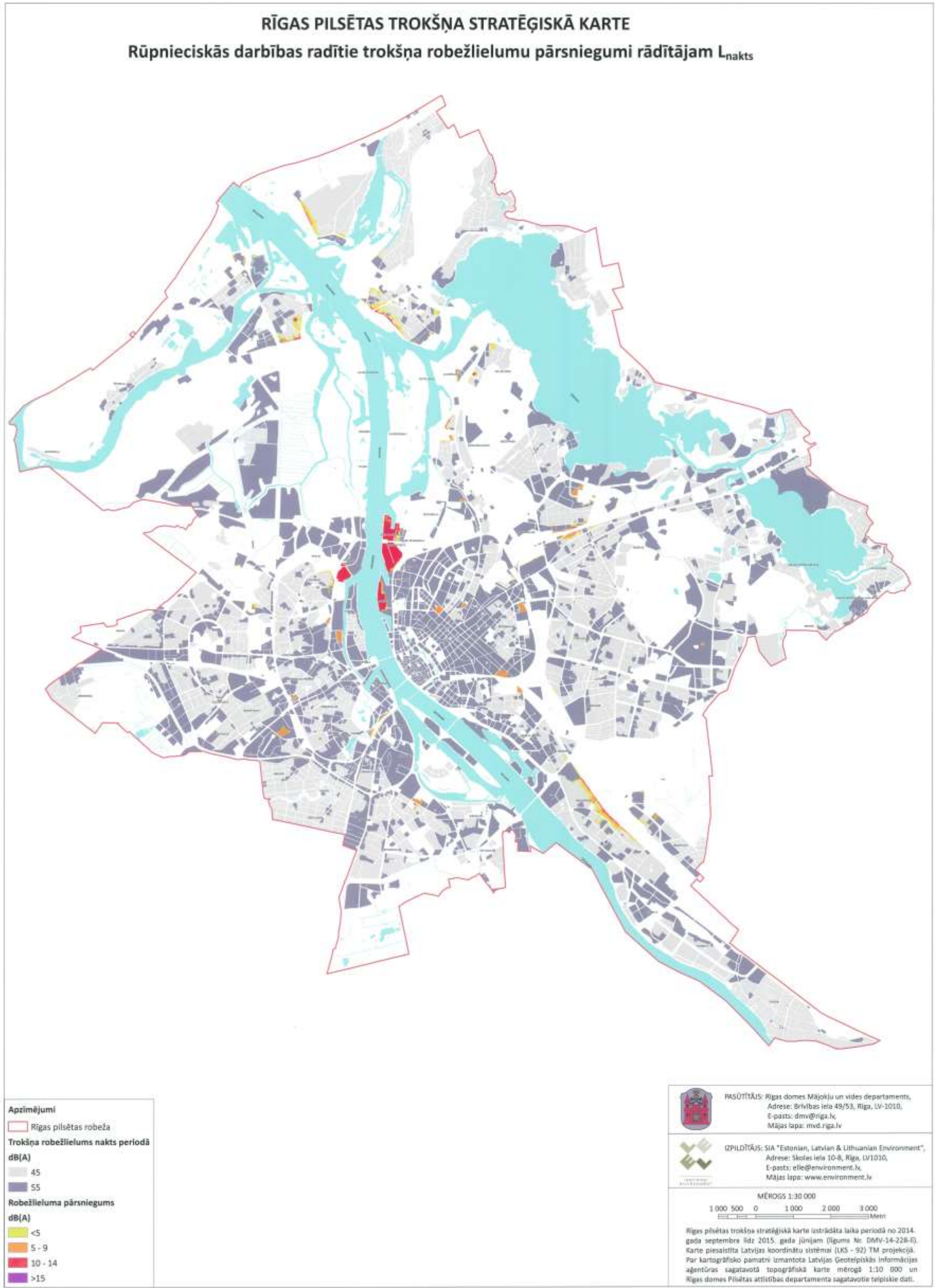
10. attēls.

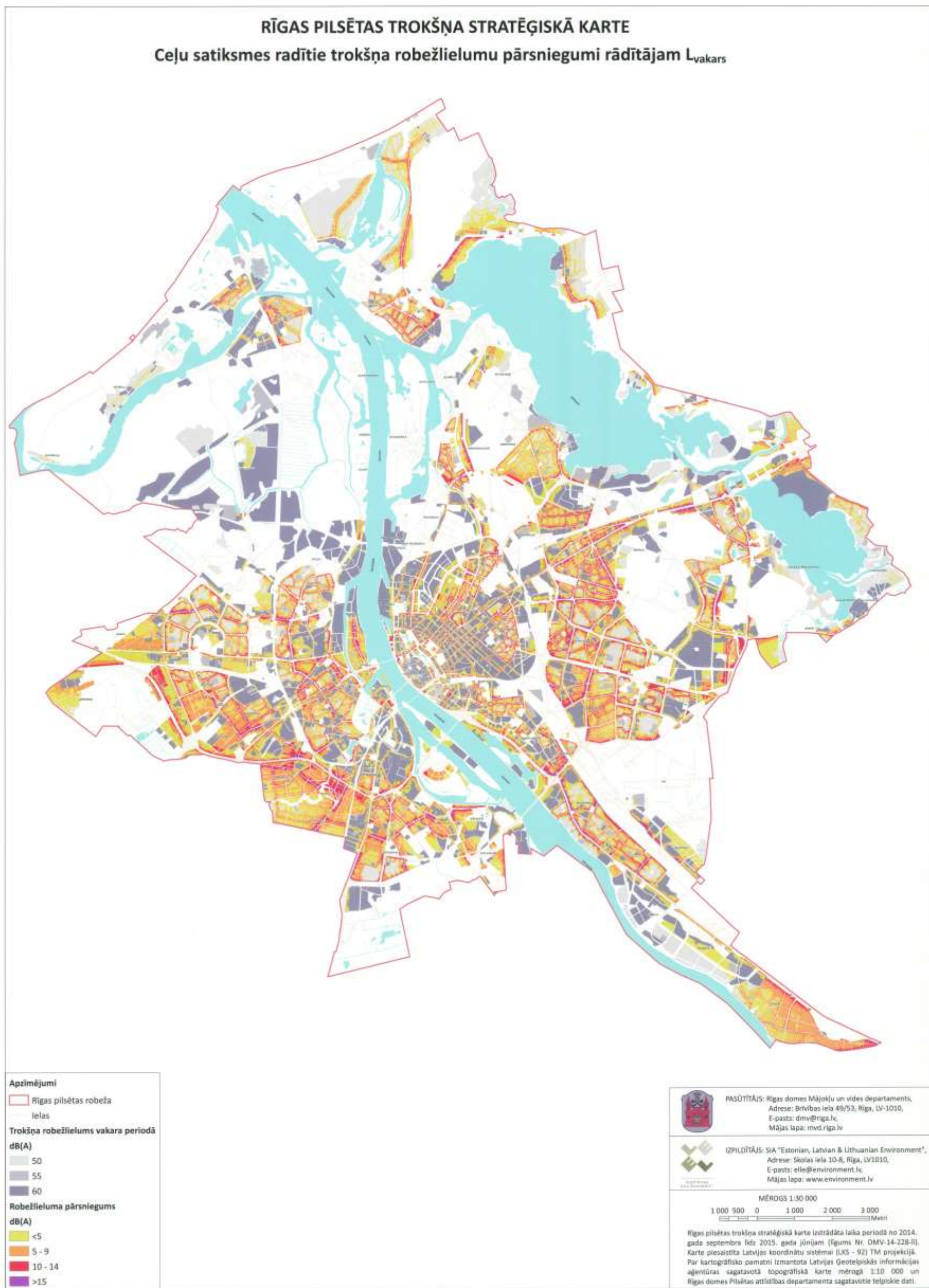
11. attēls

12. attēls

13. attēls

Trokšņa līmeņa mērījumi uzņēmuma teritorijā un 8 m attālumā no tā teritorijas iezogojuma tika veikti 2013.gada martā (veicējs: Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta „BIOR” Diagnostikas centrs). Saskaņā ar veikto mērījumu rezultātiem, tika secināts, ka trokšņa līmenis (attiecīgi tie ir 49,2 dB (A)) nepārsniedz tolaik spēkā esošo robežlielumu dienas laikam 60 Ldiena (dB(A)) (tātad vēl jo vairāk netuvojas pašreizējam MK 07.01.2014. noteikumu Nr.16 2.pielikumā noteiktajam 65 Ldiena (dB(A)). SIA „EXTRON BAL TIC” 2014. gada 18. jūlija B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujā Nr.RI14IB0061 ir atzīts, ka uzņēmuma radīta trokšņa problēma nepastāv, un nekādi nosacījumi netiek izvirzīti.

Pie lokālpilnvarojuma izstrādes jāņem vērā Daugavgrīvas ielas autosatiksmes radītais troksnis. Tā ir C kategorijas iela atbilstoši Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem: „2.20.1.2. C kategorijas iela – iela vai tās posms apdzīvotā vietā, kam ir savienošanas, piekļūšanas un uzturēšanās nodrošināšanas funkcija. Šo ielu izbūvē noteicošās ir savienošanas funkcijas kvalitātes prasības, kuras var ierobežot piegulošās apbūves veids un apjoms”.

Attiecībā uz ilgtermiņa risinājumu izpēti teritorijā (skat. „Transporta risinājumi detālpilnvarojuma teritorijai starp Daugavgrīvas ielu, Zundu, Podraga ielu Rīgā, Metrum, 2016) pirmkārt ir jārunā par Daugavgrīvas ielas attīstību. Par pamatu ņemot Rīgas domes Satiksmes departamenta agrāk pasūtīto, bet nerealizēto ielas rekonstrukcijas projektu, ir izstrādāts Daugavgrīvas ielas infrastruktūras attīstības ilgtermiņa risinājums, paredzot divbrauktu vju ceļu ar gājēju ietvēm un veloceļu. Jebkurā gadījumā Daugavgrīvas ielas satiksmes risinājums, tostarp arī pēc Ziemeļu transporta koridora projekta realizācijas, nodrošinot gan vietējo, gan tranzīta satiksmes plūsmu, nebūs atkarīgs no tāda vai citāda zemes lietojuma veida nelielajā detālpilnvarojuma teritorijā.

Atbilstoši 2015. gadā izstrādātajām Rīgas pilsētas trokšņa stratēģiskajām kartēm, satiksmes radītie trokšņa robežlielumu pārsniegumi lokālpilnvarojuma teritorijas apkaimē ir koncentrēti Iļģuciema kvartālos uz dienvidiem no Lidoņu ielas: 13. attēlā ērtības labad parādīta tikai vakara situācija, kurā pārsniegumu zonas ir vislielākās, bet situācija dienā un naktī ir ļoti līdzīga. Tātad, tieši pretī lokālpilnvarojuma teritorijai Daugavgrīvas ielas pretējā pusē satiksmes trokšņa problēmas nav, nelieli pārsniegumi ir gar pašas lokālpilnvarojuma teritorijas malu, kuri vairs nebūs iespējami, ja lokālpilnvarojuma teritorijas zonējumi mainīs uz rūpnieciskās apbūves teritoriju. Satiksmes trokšņa problēmas ir arī abpus Daugavgrīvas ielai uz ziemeļiem no Podraga ielas, bet lokālpilnvarojuma teritorijas ražošanas ģenerētas satiksmes plūsmas tajā virzienā praktiski nav, tātad tā šos pārsniegumus neietekmē.

Saskaņā ar Rīcības plānu vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā, lokālpilnvarojuma teritorija neietilpst noteiktajā akustiskā diskomforta zonā (I prioritātes akustiskā diskomforta zona atrodas Daugavgrīvas ielas krustojumā ar Lilijas ielu un krustojumā ar Buļļu ielu), taču jāņem vērā, ka Daugavgrīvas iela kopumā ir viens no Pārdaugavas nozīmīgākajiem smagā kravas transporta kustības koridoriem, kas nodrošina nokļūšanu Daugavas kreisajā krastā izvietotajai ostas teritorijai. Tomēr lokālpilnvarojuma teritorijā paredzētā plānotā attīstība nerada pamatu bažām, ka nākotnē sagaidāms augstāks trokšņa līmenis nekā esošajā situācijā.

4.3. Ūdens resursi un kvalitāte

Lokālpilnvarojuma teritorijā nav ne dabisku, ne mākslīgu ūdenstilpju vai ūdensteču. Lokālpilnvarojuma teritorija atrodas tuvu Daugavai, tomēr neskar to un tikai

robežojas ar Daugavas aizsargjoslu (kuras robeža sakrīt ar tauvas joslu un ar Rīgas brīvdostas robežu), nepārklājoties ar to (skat. 6. attēlu).

SIA „EXTRON BALTIC” ir sadzīves un lietus kanalizācijas sistēmas. Ražošanas notekūdeņi uzņēmumā neveidojas. Sadzīves notekūdeņi tiek novadīti SIA „RĪGAS ŪDENS” esošā pilsētas kanalizācijas tīklā Daugavgrīvas ielā.

Lietus kanalizācijas sistēmā tiek novadīti lietus ūdeņi no uzņēmuma teritorijas. Tie bez attīrīšanas izplūst esošajā pilsētas lietus kanalizācijas tīklā. Pilsētas lietus kolektors ir novietots uzņēmuma teritorijā un tā izplūde ir Daugavā Podragas ielas rajonā.

Notekūdeņi no degvielas uzpildes stacijas teritorijas tiek attīrīti lokālā lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtā un novadīti uz Rīgas pilsētas lietus kanalizāciju. Nosēdumus no attīrīšanas iekārtas izved atbilstoši apstrādei ārpus lokālplānojuma teritorijas.

Daugavas ūdens kvalitāte atbilst Ministru kabineta „Noteikumu par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” Nr.118 12.03.2002. normatīviem, bet tam nav tieša sakara ar zemes lietojumu lokālplānojuma teritorijā, jo saimnieciskā darbība tajā atbilstoši piesārņojošas darbības atļauju nosacījumiem nerada ūdens kvalitātes normatīvus pārsniegumus pat lokāli notekūdeņu izplūdes vietā, turklāt tās īpatsvars visā Daugavas krastos notiekošajā saimnieciskajā, tostarp Rīga Brīvdostas darbībā, ir nebūtiski niecīgs.

4.4. Klimats

Uzskata, ka kopš 20. gs. uz Zemes vērojama klimata pasiltināšanās cilvēka saimnieciskās darbības radīto siltumnīcefekta gāzu (SEG) izmešu dēļ. SEG atšķirībā no 5.1. nodaļā aplūkotajām atmosfēras gaisa piesārņotājvielām nerada lokālu piesārņojumu, ir maza nozīme, tieši kurā punktā šīs gāzes tiek izmestas, nozīme ir to globālajam daudzumam atmosfērā. Galvenie cilvēka radītie SEG izmešu avoti ir:

- fosilo kurināmo (akmeņogļu, naftas un gāzes) izmantošana elektroenerģijas ražošanai, transportam, rūpniecībai un mājsaimniecībām (CO₂);
- lauksaimniecība (CH₄) un zemes izmantošanas pārmaiņas, piemēram, atmežošana (CO₂);
- atkritumu izgāztuves (CH₄);
- rūpniecisko fluorēto gāzu izmantošana.

Arī lokālplānojuma teritorijā notiekošā ražošana un apkure ir lokāls SEG izmešu avots, kā arī patērētā elektroenerģija kopumā rada SEG izmešus sakarā ar fosilā kurināmā daļu elektroenerģijas ražošanā. Kaut kāda ietekme uz globālo klimata stāvokli šai saimnieciskajai darbībai ir, bet kvantitatīvi noteikt šo niecīgo globālo ieguldījumu ir neiespējami vai vismaz nelietderīgi (no tā nevar izrietēt nekādi pielietojami secinājumi) un tiešas lokālas ietekmes tam nav.

4.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas

Degradētās teritorijas ir pamestas, nelietderīgi vai nepietiekami izmantotas vai brīvas zemes vietas (teritorijas) pilsētu apdzīvotajās daļās, kuras var ietekmēt vai neietekmēt vidi un kuru atgriešanai lietderīgā izmantošanā ir nepieciešama iejaukšanās. Nosakot degradētās teritorijas tiek pielietoti vairāki savstarpēji saistīti kritēriji.

Vienīgais atsevišķais kritērijs, kas viennozīmīgi liecina par teritorijas degradāciju, ir teritorijas piesārņojums. Saskaņā ar VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru, lokālplānojuma teritorijā neatrodas šādas teritorijas.

Saskaņā ar minēto reģistru, tuvākā potenciāli piesārņotā vieta atrodas blakus nekustamajā īpašumā Daugavgrīvas ielā 83, kur atrodas SIA „Port Magnat”, kas tāpat nodarbojas ar kravas operācijām uz kuģiem (reģistrā reģistrēts ar pirmo uzņēmuma nosaukumu „Korporācija Magnat” ar tā pamatdarbības nozari – kokapstrāde). Savukārt Daugavgrīvas ielā 77 atrodas A kategorijas uzņēmums SIA „AKD LOGISTIK”, kura pamatdarbības nozare ir dobo stikla izstrādājumu ražošana, un attiecīgi iekļauta reģistrā kā potenciāli piesārņota vieta.

Nozīmīgākās citas degradēto teritoriju noteikšanas pamata pazīmes saistītas ar to radīto vizuālo (ainavisko) piesārņojumu (kas parasti liecina arī par būvju tehnisko stāvokli un teritorijas ietekmi uz apkārtni) un teritorijas izmantošanas efektivitāti. Lokālplānojuma teritorijā (rūpnieciskajās teritorijās) atrodas gan padomju laikā būvētas būves, gan jaunas ēkas. 20.gs. 90-to gadu vidū tā kopumā vēl bija uzskatāma par degradētu teritoriju, taču līdz ar SIA „EXTRON BALTIC” darbības uzsākšanu 2006.gadā, teritorijā tiek veikti sakārtošanas un labiekārtošanas darbi.

Vēl jo vairāk nekādu degradācijas pazīmju lokālplānojuma teritorijai nav tās ārējā ainavā, skatā no publiski pieejamās pilsētas teritorijas.

4.6. Augsne

Lokālplānojuma teritorija praktiski visa ir klāta ar cieto segumu un regulāri tiek uzkopta. Atklāta augsne tajā ir tikai dienvidu galā 0,28 ha platībā (jeb 1,6 % lokālplānojuma teritorijas), kur pašreizējā situācijā faktiskās ražošanas apbūves teritorijā iekšpus žogam atrodas nekopta un sabiedrībai nepieejama zaļā zona, kam nepiemīt īpaša bioloģiska vērtība (skat. nākamo nodaļu), bet kurā nav pamata arī konstatēt piesārņojumu (skat. iepriekšējo nodaļu).

4.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi

Lokālplānojuma teritorijā nav konstatētas īpaši aizsargājamās augu sugas vai biotopi (saskaņā ar sugu un biotopu ekspertes Egītas Grolles veiktais apsekojums 04.09.2015., skat. 2. pielikumu).

Lokālplānojuma teritorijas lielāko daļu veido rūpnieciskā apbūve, līdz ar to pēc Latvijas biotopu klasifikatora (Kabucis, 2001) šādas platības atbilst biotopam „Rūpnieciskās un citas saimnieciskās būves”. Daugavgrīvas iela un Podraga iela veido biotopu „Ceļi ar asfaltbetona segumu”, bet teritorijā esošās dzelzceļa sliedes „Sliežu ceļi”. Dabas pamatnes jeb zaļās zonas teritorijā aizņem nelielas platības. Tās veido regulāri kopti zālieni – „Mauriņi”, kā arī košumkrūmu un skujuņu stādījumi „Parki un apstādījumi”. Gar Daugavgrīvas ielu sastādīta balzampšu *Populus balsamifera* rinda, veidojot biotopu „Alejas un koku rindas”, aug bērzi, liepas un stādītas kļavas. Teritorija aiz Daugavgrīvas ielas tiek izmantota kā zaļā zona jeb parkveida zona ar zālienu un apstādījumiem.

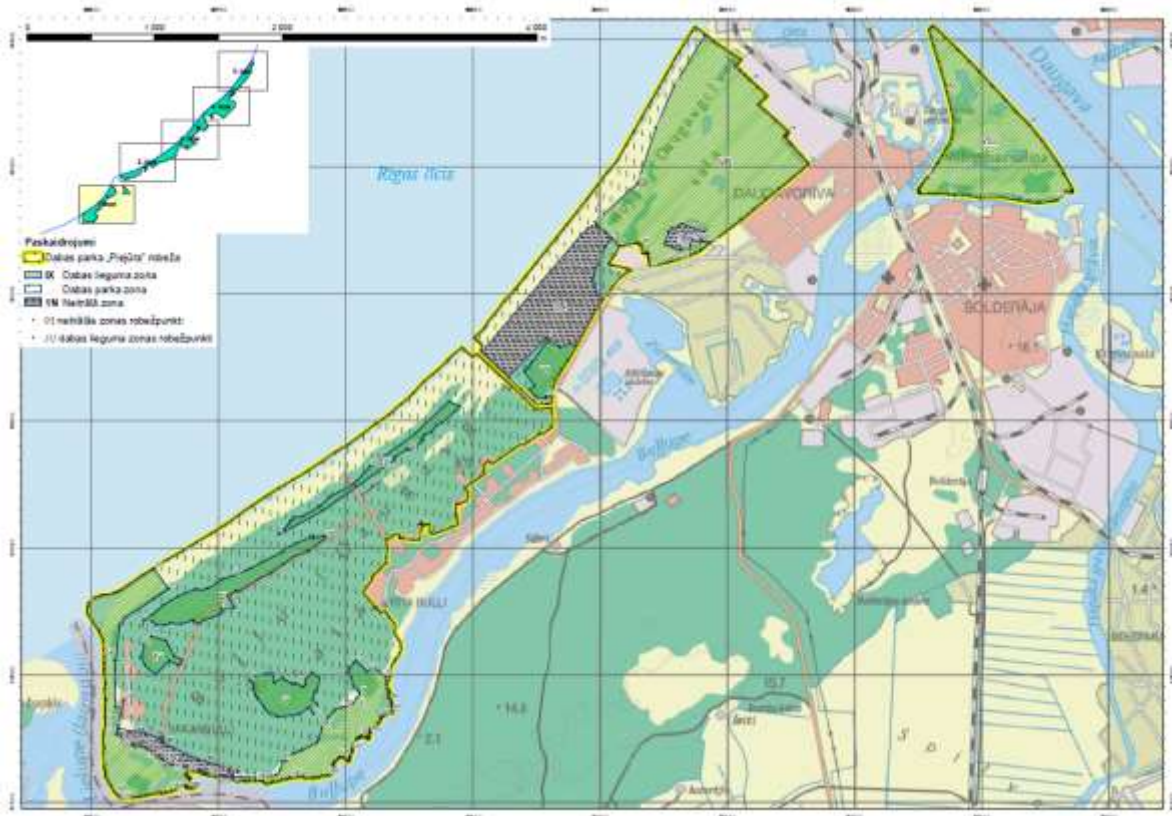
Pašreizējā situācijā faktiskā platība ar atklātu augsni un augāju lokālplānojuma teritorijā ir tikai dienvidu galā 0,28 ha platībā (jeb 1,6 % lokālplānojuma teritorijas). Rīgā apstādījumu un dabas teritoriju (ieskaitot dabas pamatnes teritorijas Rīgas brīvdostā) kopplatība ir ~8000 ha, no kuras minētā zaļā zona ir 0,0035% jeb pilnīgi nebūtiska daļa.

Kā savā 2015. gada 4. augusta vēstulē „Par nosacījumu sniegšanu lokālplānojuma izstrādei” norāda arī Dabas aizsardzības pārvalde, lokālplānojumā plānotās darbības neskars īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumus, jo tādi lokālplānojuma teritorijā neatrodas, kā arī īpaši aizsargājamās sugas un biotopus, jo tādi lokālplānojuma teritorijā nav konstatēti. Šajā vides pārskatā papildus aplūkotas tuvākās īpaši aizsargājamās teritorijas ārpus lokālplānojuma teritorijas, lai novērtētu, vai nevar būt kādas iespējas attālinātas ietekmes uz tām.

4.7.1. Dabas parks “Piejūra”

Dabas parks “Piejūra” (Natura 2000 teritorija) atrodas Rīgas pilsētas teritorijas ziemeļaustrumu daļā un Daugavas kreisajā krastā un aptver gandrīz visu teritoriju starp Lielupi, Buļļupi un Daugavu, kā arī Mīlestības saliņu (skat. 14. attēlu). No lokālplānojuma teritorijas tas atrodas ~7 km attālumā. Nav pamata konstatēt nekādas identificējamās ietekmes uz šo teritoriju, kas varētu būt tieši pašreizējās lokālplānojuma teritorijas izmantošanas radītas.

14. attēls. Dabas parka “Piejūra” teritorija Daugavas kreisajā krastā Rīgas pilsētas robežās

4.7.2. Dabas liegums “Krēmeri”

Dabas liegums “Krēmeri” (nav Natura 2000 teritorija) atrodas Rīgas pilsētā Daugavas kreisajā krastā >3 km uz ziemeļiem no lokālplānojuma teritorijas (skat. 15. attēlu). Nav pamata konstatēt nekādas identificējamās ietekmes uz šo teritoriju, kas varētu būt tieši pašreizējās lokālplānojuma teritorijas izmantošanas radītas.

15. attēls. Dabas lieguma “Krēmeri” atrašanās vieta

4.8. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums

Ainava ir gan cilvēka, gan floras un faunas dzīvesvide, ainava var būt gan tūrisma resurss, gan kultūrvēsturiska vērtība. Ainavu dažādība ir bioloģisko daudzveidību palielinošs elements.

Galvenie kritēriji ainavu vērtējumā ir to pieejamība vai noslēgtība un skatu perspektīvas. Daudz tiek diskutēts par dabisku un antropogēni veidotu ainavu vērtībām

no bioloģiskās daudzveidības un estētiskuma viedokļiem. Ideāls variants ir abi šie aspekti vienoti kopējā cilvēka nepārveidotajā ainavas vizualizācijā. Viennozīmīgi vērtīgs ainavas elements ir arī vēsturiskā procesā veidojusies kultūrvide.

Rīgas ostas darbības pirmsākumi meklējami vēl pirmsvācu periodā, vietā pie Rīdzenes upes paplašinātās ietekas Daugavā, taču intensīva aprīte sākās 13. gs. sākumā pēc bīskapa Alberta ienākšanas. Sākotnēji un līdz pat 19. gs. Rīgas osta attīstījās tiešā pilsētas tirgus un rātes tuvumā, taču vēlāk, pieņemoties aprītei, ostas paplašināšanas vajadzībām tika izbūvētas speciālas krasta konstrukcijas Daugavas krastos, kas paplašinājās virzībā uz jūru izmantojot upes attekas un līčus.

Daugavas kreisā krasta – Bolderājas un Daugavgrīvas apkārtnes un kuģošanas vēsturiskās ainavas, kā arī Daugavas karte atsedzas eksotiskajos J.K. Broces zīmējumos (skat. 16. attēlu).

1825.gadā tika uzsākta Daugavas piekrastes izbūve. Reizē ar apdziļināšanas darbiem sākās arī jaunu ostas teritoriju apguve Daugavas krastos ap Vecmīlgrāvi un Jaunmīlgrāvi un Daugavas kreisajā krastā ap Daugavgrīvu. Bolderāja kopš 17. gs. veidojās kā Rīgas priekšosta un Rīgas pilsētas muitnīca, bet 19. gs. 30. – 40.gados Bolderājā bija kuģu būvētava. Rīgas osta 19. gs. beigās un 20. gs. sākumā bija kļuvusi par lielāko Krievijas impērijas ostu. Pieaugot kravu apgrozības intensitātei tika uzlabota ostas infrastruktūra tika ieviesti ostas celtni, apgaismojums, regulāri tika veikti ūdensceļu attīrīšanas un padziļināšanas darbi. Mainījās gan saliņu formas un apveidi Daugavā, gan arī Spilves pļavu mazās upes un grāvji ceļojošo kāpu ietekmē. Pie tagadējās Krievu salas un Hapaka grāvja 1886.-1893.gadā izbūvēja straumes sadalītāju un tuvāk pie Bolderājas vēl vienu šādu mākslīgu pārveidojumu, kas šobrīd kļuvis par *Natura 2000* teritoriju Mīlestības saliņa. Tagadējā Krievu sala pie Hapaka grāvja ietekas Daugavā dabiski bija zema pārpurvota vieta, kas mūsdienās pēc grāvju aizbēršanas un aizaugšanas izveidojās kā pussala, bet tieši šobrīd tiek īstenots projekts tās pārbūvei par jaunu moderni aprīkotu ostas saimniecisko teritoriju. Voleros un Krēmeros mājas vēsturiski tika būvētas rindās gar uzceltajiem dambjiem.

Šī ostas Rīgas pakāpeniskā ekspansija virzienā no Daugavas grīvas uz augšteci jau 18. gs. beigās sasniedza arī Podragu, veicinot tā attīstību ar rūpniecisku ievirzi. 1866.gadā Podragā tika uzcelta cementa fabrika, kas vēl līdz pat PSRS sabrukumam darbojās kā Rīgas cementa un šīfera rūpnīca. Lokālplānojuma teritorijā ilgu laiku darbojās Rīgas ēku celtniecības kombināts. Ap 1860. gadu sāka veidoties arī Ilģuciema rūpniecības zona.

Daugavgrīvas iela, kas savieno visas šīs vēsturiski aplūkotās ar Rīgas ostu saistītās rūpnieciskās teritorijas gan Daugavu no jūras līdz Podragam un vēl augstāk, ir viena no Pārdaugavas senākajām maģistrālēm, kas radusies jau 17. gs. un jau 19.gs. pirmajā pusē bijusi apbūvēta gandrīz visā garumā.

Esošajai rūpnieciskajai ainavai lokālplānojuma teritorijā un tā apkaimē nav nekādas īpašas ainaviskas vērtības un aizsardzības statusa, kas liegtu to mainīt. Tajā pašā laikā kultūrvēsturiskā skatījumā tā šajā Rīgas daļā ir dabiska, organiska pilsētas neatņemama sastāvdaļa, un tajā nav nekā mazvērtīga un novēlama, kas pagērtu nepieciešamību to mainīt.

16. attēls. Daugavas karte. J.K. Broces zīmējums

4.9. *Vides riski*

Lokālplānojuma teritorijā vēsturiski iedibinātajai rūpnieciskajai darbībai tās pašreizējā stāvoklī nav raksturīgi nekādi specifiski vides riski. Atbilstoši SIA „EXTRON BAL TIC” B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujai, galvenais, potenciāli iespējamais riska faktors ir nespecifisks: ugunsgrēka izcelšanās.

Naftas produktu avārijas izplūdes gadījumā degvielas uzpildes punktā uzņēmumā ir avārijas situāciju lokalizācijas un likvidācijas līdzekļi.

Avārijas situācija var būt saistīta ar koksnes aizsardzības līdzekļu noplūdi. Šis antiseptiķis tiek savākts, pa tehnēm novadīts uz savācējtvertni un daudzkārt atkārtoti izmantots impregnēšanai.

Visi procesi – izkraušana no transporta, grēdu formēšana no dažādām birstošām kravām uz atklāta vai slēgta laukuma, kā arī materiālu iekraušana uz kuģa un autotransportā veic ar mobilo krānu palīdzību, kas aprīkoti ar kausiem. Darbam izmanto krānus un iekrāvējus, kas ir veikuši tehnisko apkopi un izgājuši tehnisko apskati. Iekārtas, kas neatbilst tehniskajām prasībām (greiferi, kausi) nevar izmantot, jo tad būs traucēts kravas operāciju ātrums. Iekārtu salūšanas gadījumā ražošanas process tikai apstājas, bet nerodas videi bīstamas situācijas.

Graudu un kliju izkraušana no vagoniem un autotransporta notiek slēgtā kompleksā, un, ja notiek iekārtu apstādināšana vai iekārta salūzt, izkraušanas process apstājas. Sliktos meteoroloģiskos apstākļos (liels vēja ātrums, migla, zema vai augsta temperatūra) darba procesu var norobežot, vai arī pilnīgi apstādināt. Ja vēja ātrums ir virs 10 m/s tiek pārtrauktas visas iekraušanas un izkraušanas darbības ostā. Brīdinājums par nelabvēlīgiem meteoroloģiskiem apstākļiem ir pa visu ostu, ko izziņo Rīgas brīvostas speciāli dienesti, kā arī nepārtraukti tiek vēroti laika apstākļi internetā.

Uzņēmumā pārkraujamie materiāli nav bīstami un neatstāj toksisku iespaidu uz apkārtējo vidi. Stipras vētras un lietus laikā dabas materiāli (šķembas, tehniskā sāls) un dabas augu produkti (graudi, klijas, kokskaidu granulas) nonākot uz augsnes vai ūdeni, neatstās negatīvu ietekmi uz apkārtējo vidi.

Lielrīgas RVP vērtējumā uzņēmumam nav nepieciešama rūpniecisko avāriju novēršanas programma vai drošības pārskats saskaņā ar MK 19.07.2005. noteikumiem Nr.532 „Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem”.

09.08.2011. ar MK rīkojumu Nr.369 „Par Valsts civilās aizsardzības plānu” tika apstiprināts „Valsts civilās aizsardzības plāns” (ar grozījumiem 14.10.2014.), kurā paredzēti preventīvie, gatavības un seku likvidācijas pasākumi praktiski visiem Latvijā iespējamajiem apdraudējumu veidiem, ietverot kā dabas, tā tehnogēnās katastrofas. Saskaņā ar minēto plānu, lokālplānojuma un tā tuvākajā apkārtnē neatrodas valsts vai reģionālas nozīmes risku radoši objekti.

Arī atbilstoši Rīgas pilsētas Civilās aizsardzības plānam lokālplānojuma teritorijā neatrodas vietējas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti. Tā gan atrodas pie pilsētas maģistrāles – Daugavgrīvas ielas, pa kuru intensīvi pārvadā kravas uz/no Rīgas ostas un muitas noliktavām, tostarp naftas produktus, kokmateriālus, ogles, unminerālmērslus u.c., kas avārijas gadījumā var piesārņot gan teritoriju gar ielu, gan Daugavas akvatoriju, bet kravu, tostarp bīstamo, pārvadājumi pa Daugavgrīvas ielu

praktiski nav lokālplānojuma teritorijas ģenerēti un šie vides riski pastāv praktiski neatkarīgi no lokālplānojuma teritorijā notiekošās darbības un attīstības.

4.10. *Sabiedrības veselība, drošība un ērtības*

Saimnieciskā darbība sabiedrības veselību un drošību var ietekmēt tikai caur iepriekš aplūkotajiem konkrētajiem ietekmes faktoriem. Kamēr netiek konstatētas nekādas lokālplānojuma teritorijā notiekošās darbības kaitīgas ietekmes, kas pārsniedz normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus, kā arī nekādas tādas sajūtamas ietekmes, kas, kaut nepārsniedzot robežlielumus, var radīt cilvēkiem traucējumus, diskomfortu un risku, kā arī mazināt viņu ērtības, tikmēr nav pamata uzskatīt, ka šī darbība varētu būt kaitīga, apdraudoša vai neērtības radoša.

5. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma neapstiprināšanas gadījumā (0. alternatīva);

1. variants: ja īstenojas pašreizējā atļautā attīstība

Lokālplānojuma pirmā (nulle) alternatīva ir patlaban spēkā esošajos attīstības plānos ieviestā funkcionālā zonējuma plānotā izmaiņa salīdzinājumā ar pašreizējo faktisko situāciju (skat. 4. attēlu), t.i., Rīgas teritorijas plānojumā 2006.-2018.gadam noteiktās plānotās (atļautās) izmantošanas saglabāšana.

Notiekot plānotajai attīstībai, pašreizējā lokālplānojuma teritorijas faktisko neatbilstošu izmantošanu aizstāj patlaban spēkā esošajā Rīgas attīstības plānā paredzētā atļautā izmantošana. Ar to nodarbojas vai nu lokālplānojuma ierosinātāja SIA „EXTRON BALTIC”, kas ir pašreizējais nekustamā īpašuma Daugavgrīvas ielā 93 un Podraga ielā 4 likumīgais īpašnieks, vai arī tas zemi pārdod citam attīstītājam, kas vēlas to izmantot plānojumam atbilstošā veidā, samaksājot par zemi pašreizējam īpašniekam cenu, kas kompensē viņa pašreizējās darbības likvidāciju un uzsākšanu citā vietā. Turpinājumā izvērtētas šāda scenārija ietekmes pa 4.1. nodaļā definētajiem ietekmju veidiem.

5.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte

Saimniecisko darbību aizstājot centra apbūvei ar 4-24 stāvus augstām dzīvokļu ēkām un tās ieskaujošu dzīvojamo zonu ar gājēju celiņiem un autostāvvietām, gaisa piesārņojums no līdzšinējās ražošanas teritorijas, visticamāk, kļūtu mazāks, bet varētu arī nekļūt mazāks – tas atkarīgs no teritorijas iedzīvotāju autotransporta lietošanas intensitātes. Dzīvojamā rajona apkuri nodrošinās vai nu AS „Rīgas siltums”, vai AS „Latvijas gāze”: abos gadījumos nav sagaidāms, ka radītais gaisa piesārņojums varētu pat tuvuoties normatīvajos aktos noteiktajiem robežlielumiem. Tā kā pašreizējā gaisa piesārņošanas intensitāte lokālplānojuma teritorijā un vēl jo vairāk tās apkaimē, kurā turklāt ir arī citi gaisa piesārņojuma avoti, turklāt lokālplānojuma teritorijas radītais gaisa piesārņojums ārpus šīs teritorijas ir nenozīmīgs salīdzinājumā ar citu piesārņotāju (galvenokārt, autotransporta) radīto piesārņojumu, nerada ne normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzotšu piesārņojumu savā teritorijā, nedz arī tās ieguldījums nenoved pie kumulatīvā piesārņojuma pārsniegumiem ārpus lokālplānojuma teritorijas, tad šīs iespējamās izmaiņas ietekmē uz gaisa kvalitāti uzskatāmas par nenozīmīgām.

Vērtējums: 0

5.2. Troksnis

Saimniecisko darbību aizstājot centra apbūvei ar 4-24 stāvus augstām dzīvokļu ēkām un tās ieskaujošu dzīvojamo zonu ar gājēju celiņiem un autostāvvietām, troksnis no līdzšinējās ražošanas teritorijas, visticamāk, kļūs mazāks. Atbilstoši patlaban izstrādātajam Rīgas pilsētas trokšņa stratēģiskajām kartēm, pašreizējā ražošana rada troksni, kas pārsniedz centra apbūvei noteiktos robežlielumus, tikai pašā lokālplānojuma teritorijā, tomēr pat šīs informācija precizitāte par konkrēto nelielo teritoriju liela mēroga zemas detalizācijas stratēģiskajās kartēs ir apšaubāma (skat. 5.2. nodaļu): precīzāki dokumenti tieši attiecībā uz lokālplānojuma teritorijā notiekošo ražošanu

neuzrāda robežlielumu pārsniegumus. Un pat Rīgas pilsētas trokšņa stratēģiskās kartes neuzrāda lokālplānojuma teritorijas radītus trokšņa pārsniegumus ārpus šīs teritorijas, kur šā robežlielumus nepārsniedzošā trokšņa daļa ir nenozīmīga salīdzinājumā ar citu avotu (galvenokārt, autotransporta) radīto troksni. Līdz ar to šī pozitīvā ietekme uz trokšņa situāciju lokālplānojuma teritorijas apkaimē uzskatāma par nenozīmīgu. Savukārt pašā lokālplānojuma teritorijā pašreizējā faktiskajā situācijā trokšņa robežlielumi un tāpat arī to pārsniegumi nepastāv. Attīstība atbilstoši pašreizējam teritorijas plānojumam vienlaikus gan radīs faktisko apbūvi, kurā ir spēkā trokšņa robežlielumi, gan arī samazinās troksni līdz šo robežlielumu nepārsniegšanai. Līdz ar to iespējamā trokšņa samazinājuma pozitīvā ietekme uzskatāma par nenozīmīgu.

Vērtējums: 0

5.3. *Ūdens resursi un kvalitāte*

Saimniecisko darbību aizstājot centra apbūvei ar 4-24 stāvus augstām dzīvokļu ēkām un tās ieskaujošu dzīvojamo zonu ar gājēju celiņiem un autostāvvietām, lokālais ūdens piesārņojums no līdzšinējās ražošanas teritorijas, visticamāk, kļūs mazāks. Savukārt SIA „RĪGAS ŪDENS” pilsētas kanalizācijas tīklā novadāmo sadzīves notekūdeņu daudzums varētu arī pieaugt, bet tam nav lokālas ietekmes. Kopējā SIA „RĪGAS ŪDENS” pilsētas kanalizācijas tīklā novadāmo sadzīves notekūdeņu daudzuma izmaiņas nav iespējams noteikt, jo jebkurā gadījumā, ja pieprasījums pēc lokālplānojuma teritorijā plānotā mitekļu skaita pastāvēs, tad tas tiks apmierināts vai nu šajā, vai kādā citā vietā, tāpat arī, ja pieprasījums lokālplānojuma teritorijā līdz šim notiekošās un nākotnē iespējamās ražošanas pastāvēs, tad tas tiks apmierināts vai nu šajā, vai kādā citā vietā, un šo izmaiņu ietekme uz rezultējošo sadzīves notekūdeņu daudzumu, kas nonāks notekūdeņu attīrīšanas stacijā „Daugavgrīva”, ir nenoteikta. Tā kā pašreizējā ūdens piesārņošanas intensitāte tieši lokālplānojuma teritorijā, kā arī tās ieguldījums, ir nenozīmīgs salīdzinājumā ar citu piesārņotāju, un nav konstatēti normatīvajos aktos noteikto ūdens kvalitātes robežlielumi pārsniegumi lokālplānojuma teritorijas dēļ, tad izmaiņas ietekmē uz ūdens kvalitāti uzskatāma par nenozīmīgām.

Vērtējums: 0

5.4. *Klimats*

Saimniecisko darbību lokālplānojuma teritorijā aizstājot centra apbūvei ar 4-24 stāvus augstām dzīvokļu ēkām un tās ieskaujošu dzīvojamo zonu ar gājēju celiņiem un autostāvvietām, izmaiņas SEG izmešu apjomā ir nenoteiktas. Pirmkārt, lokālplānojuma teritorijas izmešu ietekme uz globālo klimatu ir neizmērojami maza gan saimnieciskās darbības, gan centra apbūves gadījumā. Otrkārt, SEG izmešu ietekmei nav lokāls raksturs, tāpēc saimnieciskajai darbībai vai centra apbūvei tieši lokālplānojuma teritorijā vispār nav nekādas atšķirības sekojoša iemesla dēļ. Ja pastāv tirgus pieprasījums pēc kādas ražošanas vai kādas dzīvojamās apbūves, tad tas tiks apmierināts: ja vienu vai otru nevarēs apmierināt konkrētajā teritorijā, tad to apmierinās citā teritorijā, un rezultātā SEG izmešu daudzums nav nekādā atkarībā no tā, kurā konkrētā teritorijā notiek viena vai otra veida zemes izmantošana. Līdz ar to uzskatāms, ka ietekme uz klimatu nemainās.

Vērtējums: 0

5.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas

Saimniecisko darbību lokālplānojuma teritorijā aizstājot centra apbūvei ar 4-24 stāvus augstām dzīvokļu ēkām un tās ieskaujošu dzīvojamo zonu ar gājēju celiņiem un autostāvvietām, nerodas jaunas degradētas vai piesārņotas teritorijas. Tomēr arī patlaban lokālplānojuma teritorija nav degradēta vai piesārņota. Teorētiski var pieņemt, ka, ražošanai pārceļoties no šīs teritorijas, tai iespējams ierādīt kādu degradētu vai piesārņotu teritoriju, kura pirms jaunās ražošanas uzsākšanas ir jāpārvērš par nedegradētu un nepiesārņotu. Rezultātā šajā aspektā būtu panākts ieguvums. Tomēr nav nekādu argumentu ne par, ne pret šā pieņēmuma izpildīšanos konkrētajā gadījumā, šādu teorētisku iespēju nevar izmantot par pamatojumu vides ieguvumam konkrētajā ietekmes novērtējumā. Jāsecina, ka nav pamata apgalvojumam ne par pozitīvu, ne negatīvu izmaiņu attiecībā uz degradētām un piesārņotām teritorijām: izmaiņu nav.

Vērtējums: 0

5.6. Augsne

Lokālplānojuma teritoriju pārvēršot par centra apbūvi, tās lielākajā daļā augsne joprojām paliktu pārklāta ar cieto segumu un būvēm, bet tiktu izveidotas arī atklātas augsnes platības ar augāju, kam nepiemistu īpaša bioloģiska vērtība un kurā nebūtu pamata rasties piesārņojumam. Pašreizējā atklātā augsne teritorijas dienvidu galā 0,28 ha platībā paplašinātos līdz 0,46 ha plānotajā apstādījumā un dabas teritorijā jeb par 0,18 ha. No cietā seguma tiktu atbrīvota arī daļa pārējās teritorijas, kurā veidotu zālienus un apstādījumus dzīvojamajā zonā. Tomēr tāpēc vien, ka kādā platībā ar cieto segumu segta augsne, kura ir pasargāta no piesārņojuma, tiktu atsegta un vēl kādā platībā netiktu nosepta (kas ir sagaidāms pretējā – rūpnieciskās apbūves attīstības gadījumā), nav pamata konstatēt, ka kopumā ietekme uz augsni ir labvēlīga, jo arī pašreizējā situācijā augsnes piesārņojums netiek konstatēts un tā zem cietā seguma saglabājas neskarta.

Vērtējums: 0

5.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi

Līdzšinējai ražošanai lokālplānojuma teritorijā nav konstatēta tieša nelabvēlīga ietekme uz bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un biotopiem.

Ņemot vērā, ka kopumā teritoriju veido ruderāli – cilvēku veidoti un uzturēti biotopi un tā jau tiek izmantota rūpnieciskām un saimnieciskām vajadzībām, secināts, ka funkcionālā zonējuma maiņa no „Centru apbūves teritorijas (C)” uz „Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R)” neradīs kaitējumu dabas videi augu sugu un biotopu daudzveidības ziņā. Ar pilnu sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinumu var iepazīties sējumā „Pielikumi”.

Tomēr, aizstājot pašreizējo saimniecisko darbību lokālplānojuma teritorijā ar centra apbūvi pašreizējā ar augāju klātā teritorijas dienvidu galā 0,28 ha platībā paplašinātos līdz 0,46 ha plānotās apstādījumu un dabas teritorijā jeb par 0,18 ha, jeb par 0,00225% Rīgas apstādījumu kopplatības. Arī daļā pārējās lokālplānojuma teritorijas tiktu veidoti zālieni un apstādījumi dzīvojamajā zonā. Kaut arī šim augājam nebūtu īpašas dabiskas vērtības un tā platība ir nebūtiski niecīga, tomēr bioloģiskā daudzveidība tajā būtu lielāka nekā ar cieto segumu segtā laukumā bez augāja, tāpēc uzskatāms, ka ietekme uz bioloģisko daudzveidību šai alternatīvai būtu nebūtiski labvēlīga.

Vērtējums: +1

5.8. *Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums*

Saimniecisko darbību lokālplānojuma teritorijā aizstājot centra apbūvei ar 4-24 stāvus augstām dzīvokļu ēkām un tās ieskaujošu dzīvojamo zonu ar gājēju celiņiem un autostāvvietām, būtiski mainīsies līdzšinējā ainava. Pašreizējā publiski nepieejamā ražošanas zona kļūs par publisku teritoriju ar pieeju Daugavas krastam. Šajā ziņā ietekme vērtējama kā pozitīva tādā aspektā, ka ainavas vērotājiem pavērsies plašākas iespējas baudīt daudzveidīgākas ainavas tieši lokālplānojuma teritorijā un tās apkaimē. No otras puses, ja atbilstošajā teritorijā ražošana kā darbības veids ir kultūrvēsturiski iesakņojusies un rūpnieciskā ainava ir dabiska un organiska, tad nevar viennozīmīgi apgalvot, ka šīs ainavas aistāšana ar dzīvojamo apbūvi ir ainavisks ieguvums. Visbūtiskākā būt atšķirība apbūves augstumā. Lokālplānojuma teritorijas pašreizējā izmantošana nerada nekādu specifiski akcentētu rūpniecisku ainavu, jo ražošanas zona vērotājam nav redzama, ir redzama tikai iebrauktuve ražošanas zonā, un galvenais vertikālais ainaviskais akcenta ir 7-stāvu biroju ēka, kas principiāli neatšķiras no daudzstāvu dzīvojamās ēkas. Patlaban plānotās attīstības īstenošanas gadījumā šo vienu ēku aizstātu daudz 5-stāvu ēku apbūve, kas būtu jauns ainavisks akcents visā teritorijā, kurā līdz šim virs koku galotnēm nekādi elementi nepaceļas, kā arī neliela platība ar 24-stāvu ēkām pie pašas Daugavgrīvas ielas, kas būtu ļoti uzkrītošs jauns ainavisks akcents. Ainavas uztvere ir subjektīva, un šādu jaunu ainavisku akcentu nevar vērtēt ne pozitīvi, ne negatīvi. Bet viens no salīdzinoši objektīviem ainavas kritērijiem ir krasas izmaiņas esamība vai neesamība. Ja cilvēki ir pieraduši pie kādas ikdienišķas lokālas ainavas, kurā nav nekādu īpašu vērtību, bet arī nekā nepatīkama, tad viņi to nekā neizjūt, tā viņus netraucē, apmierina un tiek uztverta kā sava, tuva, mājīga. Ja piepeši ainava radikāli mainās, tad pastāv risks, ka daļai cilvēku jauni uzkrītoši elementi var šķist sveši un traucējoši. Tomēr šajā konkrētajā gadījumā plānotie jaunie augstie ainavas elementi vismaz neradītu vēl vienu konkrētu traucējumu, kas raksturīgs augstām būvēm: saules aizsegšanu apkārtējā zemākajā apbūvē. 24-stāvu ēku novietojums ir uz ziemeļiem no Ilģuciema apbūves, un apkaimē nav apbūves, uz kuru kādā dienas laikā varētu krist augstceltņu ēna.

Kopumā jāsecina, ka plānotās attīstības gadījumā ainaviskā izmaiņa un lokālais kultūrvēsturiskais konteksts mainīsies būtiski, tomēr nav nekādu objektīvu kritēriju, lai noteiktu, vai šī būtiskā izmaiņa tiks uztverta pozitīvi vai negatīvi. Visticamāk, dažādu cilvēku subjektīvās uztveres būs atšķirīgas līdz pat pilnīgi pretējām, un šī ietekme jāvērtē kā caurmērā neitrāla.

Vērtējums: 0

5.9. Vides riski

Lokālpilnojumam teritorijā vēsturiski iedibinātajai rūpnieciskajai darbībai tās pašreizējā stāvoklī nav raksturīgi nekādi specifiski vides riski. Atbilstoši SIA „EXTRON BALTIK” B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujai, galvenais, potenciāli iespējamais riska faktors ir nespecifisks: ugunsgrēka izcelšanās. Nevar viennozīmīgi novērtēt, vai ugunsgrēka izcelšanās risks ir lielāks lokālpilnojumam teritorijā patlaban notiekošajā un līdzīga veida ražošanā, vai cilvēku mitekļos. Savukārt 24-stāvu ēku augšējos stāvos iespējamu ugunsgrēka dzēšana rada nopietnas tehniskas grūtības.

Ražošanas teritorijā iespējamās naftas produktu, koksnes aizsardzības līdzekļu u.c. ražošanā izmantotu materiālu noplūdes centra apbūves teritorijā vairs nebūs iespējamās. Tomēr pašreizējās ražošanas avāriju bīstamība ir zema un ieguvums no šīs bīstamības vēl lielāka pazeminājuma, ražošanu aizstājot ar dzīvojamo apbūvi, ir nenozīmīgs.

Vērtējums: 0

5.10. Sabiedrības veselība, drošība un ērtības

Saimniecisko darbību lokālpilnojumam teritorijā aizstājot centra apbūvei ar 4-24 stāvus augstām dzīvokļu ēkām un tās ieskaujošu dzīvojamo zonu ar gājēju celiņiem un autostāvvietām, potenciālais kaitējums sabiedrības veselībai nevarētu palielināties. Attiecībā uz drošību, kā jau minēts attiecībā uz ugunsgrēkiem, 24-stāvu augstceltnes ir lielāks risks drošībai nekā zemākas būves. Saimnieciskā darbība konkrētā teritorijā var būt darba vietu avots, kas ir īpaši ērti tad, ja cilvēki tur var atrast sev piemērotu darbu tuvu dzīvesvietai, tātad potenciālu darba vietu zudumu tuvējā apkaimē līdz ar potenciālo strādājošo skaita pieaugumu var uzskatīt arī par ērtību samazinājumu vietējai sabiedrībai. Savukārt tam, vai dzīvojamā apbūve tieši šajā vietā paaugstina sabiedrības ērtības salīdzinājumā ar dzīvojamo apbūvi citā vietā, šajā vietā saglabājot ražošanu, kritērija nav. Ietekme jāvērtē kā neitrāla.

Vērtējums: 0

6. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma neapstiprināšanas gadījumā (0. alternatīva); 2. variants: ja turpina neīstenoties pašreizējā atļautā attīstība

Lokālplānojuma pirmā (nulle) alternatīva ir patlaban spēkā esošajos attīstības plānos ieviestā funkcionālā zonējuma plānotā izmaiņa salīdzinājumā ar pašreizējo faktisko situāciju (skat. 4. attēlu).

Kopš šā zonējuma apstiprināšanas 2006. gadā pagājuši 9 gadi, tuvojas patlaban spēkā esošā Rīgas attīstības plāna termiņa beigas, tiek izstrādāts jauns attīstības plāns, un šajos 9 gados lokālplānojuma teritorijā nav notikušas nekādas izmaiņas patlaban plānotās attīstības virzienā un ar grūtībām turpinās faktiskā neatbilstošā zemes izmantošana un attīstības mēģinājumi šajā virzienā. Ir pamats uzskatīt par pierādītu, ka šajā periodā vai nu nav radušies ekonomiski, sociāli, īpašumtiesību un citādi priekšnoteikumi plānotajai attīstības izmaiņai, vai arī plānojuma izstrādes laikā līdz 2006. gadam gan ir bijušas šādu priekšnoteikumu pazīmes, bet turpmākajā periodā notikušas neparedzētas izmaiņas (piemēram, ekonomiskā krīze), kas šos priekšnoteikumus likvidējusi un tie joprojām nav atjaunojušies. Ir pamats uzskatīt, ka 1. jeb nulle alternatīvas gadījumā

Pašreizējā lokālplānojuma teritorijas faktiskā izmantošana kopš 2006. gada ir neatbilstoša patlaban spēkā esošajā Rīgas attīstības plānā paredzētajai atļautajai izmantošanai. Ņemot vērā, ka lokālplānojuma teritorijā notiekošā zemes izmantošana ir likumīgi iesākta, pirms pieņemt spēkā esošajam attīstības plānam atbilstošie Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, saskaņā ar šo noteikumu 2.4.sadaļu „Neatbilstoša izmantošana” zemes gabalam ir noteikts neatbilstošas izmantošanas statuss. Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 20.punkts nosaka, ka uzņēmums „neatbilstošas izmantošanas” zemesgabālā var turpināt likumīgi iesākto izmantošanu”, tomēr zemes īpašniekam nav tiesību attīstīt (paplašināt, daudzveidot, modificēt u.tml.) šo neatbilstošo izmantošanu, tikai saglabāt esošajā veidā un apjomā, samazināt vai pārtraukt. Tas ir pretrunā lokālplānojuma ierosinātajai SIA „EXTRON BAL TIC”, nekustamā īpašuma Daugavgrīvas ielā 93 un Podraga ielā 4 likumīgā īpašnieka, vēlmi turpināt un attīstīt teritorijā tās pašreizējo izmantošanu. Šobrīd spēkā esošās atļautās izmantošanas saglabāšana pretrunā faktiskajai izmantošanai liegs teritorijā notiekošajai saimnieciskajai darbībai piemēroties tirgus pieprasījumam, tātad tā kādu laiku turpināsies, pakāpeniski sašaurināsies un pamazām tiks pilnībā pārtraukta. Lokālplānojuma izstrādes vajadzības pamatā ir dibinātas šaubas par patlaban plānotās atļautās attīstības ekonomiskajiem u.c. priekšnosacījumiem, tāpēc šajā vides pārskatā pieņemts, ka izzūdošo pašreizējo neatbilstošo zemes lietojumu neaizstās patlaban plānotā atbilstošā attīstība, vēl jo vairāk tādu neīstenos pašreizējais likumīgais zemes īpašnieks, kuram nav atbilstošu darbības veidu, un īpašnieks arī neradīs iespēju savu zemi pēc pašreizējās darbības atmiršanas vai sakarā ar tās neizbēgamību nākotnē pārdot citam attīstītājam, kurš būtu gatavs īstenot patlaban plānoto attīstību, turklāt par tai vajadzīgo zemi samaksājot pašreizējam īpašniekam cenu, kas kompensē viņa pašreizējās darbības likvidāciju un uzsākšanu citā vietā. Turpinājumā izvērtētas šāda scenārija ietekmes pa 4.1. nodaļā definētajiem ietekmju veidiem.

6.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte

Sašaurinoties/izzūdot saimnieciskajai darbībai, gaisa piesārņojums no pašreizējās ražošanas teritorijas kļūs mazāks / izzudīs pavisam, kā rezultātā gaisa kvalitāte uzlabosies. Tā kā pašreizējā gaisa piesārņošanas intensitāte lokālplānojuma teritorijā un vēl jo vairāk tās apkaimē, kurā turklāt ir arī citi gaisa piesārņojuma avoti, turklāt lokālplānojuma teritorijas radītais gaisa piesārņojums ārpus šīs teritorijas ir nenozīmīgs salīdzinājumā ar citu piesārņotāju (galvenokārt, autortransporta) radīto piesārņojumu, nerada ne normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzošu piesārņojumu savā teritorijā, nedz arī tās ieguldījums nenoved pie kumulatīvā piesārņojuma pārsniegumiem ārpus lokālplānojuma teritorijas, tad šī pozitīvā ietekme uz gaisa kvalitāti uzskatāma par nenozīmīgu.

Vērtējums: +1

6.2. Troksnis

Sašaurinoties/izzūdot saimnieciskajai darbībai, troksnis no pašreizējās ražošanas teritorijas kļūs mazāks / izzudīs pavisam. Atbilstoši patlaban izstrādātajām Rīgas pilsētas trokšņa stratēģiskajām kartēm, pašreizējā ražošana rada troksni, kas pārsniedz centra apbūvei noteiktos robežlielumus, tikai pašā lokālplānojuma teritorijā, tomēr pat šīs informācija precizitāte par konkrēto nelielo teritoriju liela mēroga zemas detalizācijas stratēģiskajās kartēs ir apšaubāma (skat. 5.2. nodaļu): precīzāki dokumenti tieši attiecībā uz lokālplānojuma teritorijā notiekošo ražošanu neuzrāda robežlielumu pārsniegumus. Un pat Rīgas pilsētas trokšņa stratēģiskās kartes neuzrāda lokālplānojuma teritorijas radītus trokšņa pārsniegumus ārpus šīs teritorijas, kur šā robežlielumus nepārsniedzošā trokšņa daļa ir nenozīmīga salīdzinājumā ar citu avotu (galvenokārt, autortransporta) radīto troksni. Līdz ar to šī pozitīvā ietekme uz trokšņa situāciju lokālplānojuma teritorijas apkaimē uzskatāma par nenozīmīgu. Savukārt pašā lokālplānojuma teritorijā jēga no trokšņa samazināšanas ir tikai tādā gadījumā, ja tajā notiek teritorijas izmantošana tajā veidā, kuram noteikti atbilstošie trokšņa robežlielumi. Ja ražošana lokālplānojuma teritorijā izzūd, bet plānotā centra apbūve tajā neattīstās, tad nav nekāda ieguvuma no tā, ka faktiski neizmantotā teritorijā netiek pārsniegti trokšņa robežlielumi atbilstoši plānotai, bet faktiski nenotiekošai izmantošanai. Līdz ar to pozitīvā ietekme uz trokšņa samazinājumu uzskatāma par nenozīmīgu.

Vērtējums: +1

6.3. Ūdens resursi un kvalitāte

Sašaurinoties/izzūdot saimnieciskajai darbībai, ūdens piesārņojums no pašreizējās ražošanas teritorijas kļūs mazāks / izzudīs pavisam, kā rezultātā ūdens kvalitāte uzlabosies. Tā kā pašreizējā ūdens piesārņošanas intensitāte tieši lokālplānojuma teritorijā, kā arī tās ieguldījums SIA „RĪGAS ŪDENS” pilsētas kanalizācijas tīklā, ir nenozīmīgs salīdzinājumā ar citu piesārņotāju, un nav konstatēti normatīvajos aktos noteikto ūdens kvalitātes robežlielumi pārsniegumi lokālplānojuma teritorijas dēļ, tad šī pozitīvā ietekme uz ūdens kvalitāti uzskatāma par nenozīmīgu.

Vērtējums: +1

6.4. Klimats

Sašaurinoties/izzūdot saimnieciskajai darbībai, SEG izmeši no pašreizējās ražošanas teritorijas kļūs mazāki / izzūdīs pavisam, kā rezultātā nelabvēlīgā ietekme uz klimatu mazināsies. Tomēr, pirmkārt, lokālplānojuma teritorijas izmešu ietekme uz globālo klimatu ir neizmērojami maza. Otrkārt, SEG izmešu ietekmei nav lokāls raksturs, tāpēc saimnieciskās darbības izzūšanai lokālplānojuma teritorijā vispār nav nekādas pozitīvas ietekmes sekojoša iemesla dēļ. Ja pastāv tirgus pieprasījums pēc kādas ražošanas, tad tas tiks apmierināts: ja to nevarēs apmierināt konkrētais ražotājs konkrētajā teritorijā, tad to apmierinās šis pats vai cits ražotājs citā teritorijā, un rezultātā SEG izmešu daudzums nav nekādā atkarībā no tā, vai konkrētajā teritorijā konkrētā ražošana notiek vai izbeidzas.

Vērtējums: 0

6.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas

Sašaurinoties/izzūdot saimnieciskajai darbībai konkrētā teritorijā un nesākoties tās citādi izmantošanai, šī teritorija kļūst pamesta, neizmantota. Tas ne obligāti nozīmē, ka tā uzreiz kļūst par degradētu teritoriju atbilstoši VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā iekļaušanas kritērijiem, tomēr publiski nepieejama neizmantota un pamesta ražošanas teritorija ir potenciāli vairāk degradēta nekā publiski nepieejama pienācīgi izmantota un attīstošās ražošanas teritorija. Ilgstoši saglabājoties pamestai, nevienam nevajadzīgai izzudušās ražošanas teritorijai, tā agri vai vēlu kļūs vai nu degradēta, vai, labākajā gadījumā, „iekonservēta”.

Vērtējums: -2

6.6. Augsne

Lokālplānojuma teritorijā neattīstoties un pakāpeniski sašaurinoties esošajai saimnieciskajai darbībai, nav sagaidāmas nekādas izmaiņas attiecībā uz ietekmi uz augsni.

Vērtējums: 0

6.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi

Līdzšinējai ražošanai lokālplānojuma teritorijā nav konstatēta nelabvēlīga ietekme uz bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un biotopiem, tāpat arī šīs ražošanas izzūšanai nevar būt ne labvēlīga, ne nelabvēlīga ietekme uz tiem. Arī atklātās augsnes ar augāju platība šajā alternatīvā nepalielinātos un nesamazinātos.

Vērtējums: 0

6.8. *Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums*

Sašaurinoties/izzūdot saimnieciskajai darbībai konkrētā teritorijā un nesākoties tās citādi izmantošanai, šī teritorija kļūst pamesta, neizmantota. Ja atbilstošajā teritorijā ražošana kā darbības veids ir kultūrvēsturiski iesakņojusies un rūpnieciskā ainava ir dabiska un organiska, tad pamestas ražošanas ainava noteikti ir uzskatāma par nelabvēlīgu kultūrvēsturisku un ainavisku ietekmi salīdzinājumā ar aktīvas un koptas ražošanas ainavu.

Vērtējums: -1

6.9. *Vides riski*

Lokālplānojuma teritorijā vēsturiski iedibinātajai rūpnieciskajai darbībai tās pašreizējā stāvoklī nav raksturīgi nekādi specifiski vides riski. Atbilstoši SIA „EXTRON BALTIC” B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujai, galvenais, potenciāli iespējamais riska faktors ir nespecifisks: ugunsgrēka izcelšanās. Nevar viennozīmīgi novērtēt, vai ugunsgrēka izcelšanās risks ir lielāks notiekošā ražošanā, kurā gan ar lielāku varbūtību pastāv ugunsgrēka izcelšanās avoti, bet vienlaikus ir pastāvīga cilvēku klātbūtne, uzraudzība un gatavība atbilstošām rīcībām, vai pārtrauktas ražošanas teritorijā, kurā tomēr iespējama degošu materiālu esamība uz nenoteiktu laiku, iespējami arī ugunsgrēka izcelšanās avoti, ieskaitot ļaunprātīgu dedzināšanu (ar daudz lielāku varbūtību nekā apsaimniekotā ražošanas teritorijā), un ļoti iespējams, ka nav pienācīgas cilvēku klātbūtnes un uzraudzības.

Naftas produktu, koksnes aizsardzības līdzekļu u.c. ražošanā izmantotu materiālu noplūdes pamestā ražošanas teritorijā varētu būt mazvarbūtīgākas nekā aktīvā ražošanā. Tomēr pašreizējās ražošanas avāriju bīstamība ir zema un ieguvums no šīs bīstamības vēl lielāka pazeminājuma, ražošanu likvidējot, ir nenozīmīgs.

Vērtējums: 0

6.10. *Sabiedrības veselība, drošība un ērtības*

Konkrētā teritorijā sašaurinoties/izzūdot tādai saimnieciskajai darbībai, kura nav kaitīga, apdraudoša vai neērtības radoša, sabiedrības veselība, drošība un ērtības nepaaugstinās. Savukārt saimnieciskā darbība konkrētā teritorijā var būt darba vietu avots, kas ir īpaši ērti tad, ja cilvēki tur var atrast sev piemērotu darbu tuvu dzīvesvietai, tātad potenciālu darba vietu zudumu tuvējā apkaimē var uzskatīt par ērtību samazinājumu vietējai sabiedrībai.

Vērtējums: -1

7. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma 1. alternatīvas īstenošanas gadījumā

Lokālplānojuma pirmā, vienkāršākā alternatīva būtu pašreizējā faktiskā zemes lietojuma veida nostiprināšana (skat. 5. attēlu).

Līdzšinējā darbība lokālplānojuma teritorijā, kurā kopš 2006. gada faktiskais zemes lietojuma veids ir neatbilstošs patlaban spēkā esošajā Rīgas attīstības plānā paredzētajai atļautajai izmantošanai, vienkārši kļūtu par atbilstošu. Tiktu atcelti šķēršļi pašreizējam likumīgajam zemes īpašniekam attīstīt savus līdzšinējos darbības veidus vai zemi citam attīstītājam, kurš vēlas turpināt un attīstīt ražošanu šajā teritorijā. Turpinājumā izvērtētas šāda scenārija ietekmes pa 4.1. nodaļā definētajiem ietekmju veidiem.

7.1. *Atmosfēras gaisa kvalitāte*

Saglabājoties, mainoties un paplašinoties saimnieciskajai darbībai, gaisa piesārņojums no pašreizējās ražošanas teritorijas var kļūt lielāks, mazāks vai apmēram nemainīties, bet jebkurā gadījumā netiek pieļauta tāda veida un apjoma attīstība, kas varētu radīt normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzozu piesārņojumu vai novestu pie kumulatīvā piesārņojuma pārsniegumiem ārpus lokālplānojuma teritorijas. Sagaidāmās gaisa kvalitātes svārstības salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju ir nenozīmīgas un neviennozīmīgas, tās var būt gan nedaudz negatīvas, gan nedaudz pozitīvas. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

7.2. *Troksnis*

Saglabājoties, mainoties un paplašinoties saimnieciskajai darbībai, troksnis no pašreizējās ražošanas teritorijas var kļūt lielāks, mazāks vai apmēram nemainīties, bet jebkurā gadījumā netiek pieļauta tāda veida un apjoma attīstība, kas varētu radīt normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzozu troksni vai tā ieguldījums novestu pie kumulatīvā trokšņa pārsniegumiem ārpus lokālplānojuma teritorijas. Sagaidāmās trokšņa līmeņa svārstības salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju ir nenozīmīgas un neviennozīmīgas, tās var būt gan nedaudz negatīvas, gan nedaudz pozitīvas. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

7.3. *Ūdens resursi un kvalitāte*

Saglabājoties, mainoties un paplašinoties saimnieciskajai darbībai, ūdens piesārņojums no pašreizējās ražošanas teritorijas var kļūt lielāks, mazāks vai apmēram nemainīties, bet jebkurā gadījumā netiek pieļauta tāda veida un apjoma attīstība, kas varētu radīt normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzozu ūdens piesārņojumu vai tā ieguldījums novestu pie kumulatīvā ūdens piesārņojuma pārsniegumiem ārpus lokālplānojuma teritorijas. Sagaidāmās ūdens piesārņojuma

svārstības salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju ir nenozīmīgas un neviennozīmīgas, tās var būt gan nedaudz negatīvas, gan nedaudz pozitīvas. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

7.4. Klimats

Saglabājoties, mainoties un paplašinoties saimnieciskajai darbībai, SEG izmeši no pašreizējās ražošanas teritorijas var kļūt lielāki, mazāki vai apmēram nemainīties. Sagaidāmās SEG izmešu svārstības salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju ir nenozīmīgas un neviennozīmīgas, tās var būt gan nedaudz negatīvas, gan nedaudz pozitīvas, turklāt arī pašu SEG izmešu absolūtie apjomi no šīs nelielās ražošanas teritorijas ir nenozīmīgi pasaules klimata mērogā. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

7.5. Degradētās un piesārņotās teritorijas

Saglabājoties, mainoties un paplašinoties saimnieciskajai darbībai, teritorija, kura patlaban nav uzskatāma par degradētu, arī turpmāk nekļūst degradēta. Piesārņojošas darbības veikšanas atbilstoši konkrētai atļaujai, izpildot tajā ietvertus nosacījumus, lai netiktu radīts normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzošs vides piesārņojums, gan patlaban rada, gan turpmāk radīs zināmu piesārņojumu, bet tas ir pieļaujams un būtībā neatšķirsies līdzšinējā un turpmākajā situācijā. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

7.6. Augsne

Lokālplānojuma teritorijā saglabājoties un attīstoties esošajai saimnieciskajai darbībai, nav sagaidāmas nekādas izmaiņas attiecībā uz ietekmi uz augsni.

Vērtējums: 0

7.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi

Līdzšinējai ražošanai lokālplānojuma teritorijā nav konstatēta nelabvēlīga ietekme uz bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un biotopiem, tātad arī šīs vai citas ražošanas turpināšanai un attīstībai atbilstoši konkrētai atļaujai, izpildot tajā ietvertus nosacījumus, lai netiktu radīts normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzošs vides piesārņojums, nevar būt ne labvēlīga, ne nelabvēlīga ietekme uz tiem. Izzušanai nevar būt ne labvēlīga, ne nelabvēlīga ietekme uz tiem. Arī atklātās augsnes ar augāju platība šajā alternatīvā nepalielinātos un nesamazinātos.

Vērtējums: 0

7.8. *Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums*

Saglabājoties esošai saimnieciskajai darbībai konkrētā teritorijā, noteiktās robežās mainoties un attīstoties, bet nesākoties teritorijas citādi izmantošanai, šī teritorija, kas bijusi ražošanas teritorija, arī turpmāk paliek ražošanas teritorija. Ja atbilstošajā teritorijā ražošana kā darbības veids ir kultūrvēsturiski iesakņojusies un rūpnieciskā ainava ir dabiska un organiska, tad tādas vai citādas nelielas izmaiņas šajā teritorijā notiekošajā ražošanā, kura turklāt vērotājiem nav publiski pieejama, neievieš ainavā nekādas tādas izmaiņas, ko varētu vērtēt pozitīvi vai negatīvi, un pat apšaubāmi, vai vērotājam tās būs pamanāmas. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

7.9. *Vides riski*

Lokālplānojuma teritorijā vēsturiski iedibinātajai rūpnieciskajai darbībai tās pašreizējā stāvoklī nav raksturīgi nekādi specifiski vides riski. Atbilstoši SIA „EXTRON BALTIC” B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujai, galvenais, potenciāli iespējamais riska faktors ir nespecifisks: ugunsgrēka izcelšanās.

Naftas produktu, koksnes aizsardzības līdzekļu u.c. ražošanā izmantotu materiālu noplūdes pamestā ražošanas teritorijā varētu būt mazvarbūtīgākas nekā aktīvā ražošanā. Tomēr pašreizējās ražošanas avāriju bīstamība ir zema.

Noteiktās robežās mainoties un attīstoties ražošanai lokālplānojuma teritorijā, bet nesākoties teritorijas citādi izmantošanai, šie esošie vides riski var nedaudz svārstīties, bet nav zināms, kādas izmaiņas kurā brīdī sakarā ar ražošanas attīstību notiks, tās visas notiks likumā noteiktajā kārtībā atbilstoši atļaujām un nosacījumiem, un nav pamata ne vides risku pieauguma, ne samazinājuma prognozei, ir pamats tikai secinājumam, ka šie riski kā šobrīd ir, tā arī turpmāk būs mazi. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

7.10. *Sabiedrības veselība, drošība un ērtības*

Konkrētā teritorijā noteiktās robežās mainoties un attīstoties tādi saimnieciskajai darbībai, kura nav kaitīga, apdraudoša vai neērtības radoša, bet nesākoties teritorijas citādi izmantošanai, sabiedrības veselība, drošība un ērtības nemainās. Saimnieciskā darbība konkrētā teritorijā var būt darba vietu avots, kas ir īpaši ērti tad, ja cilvēki tur var atrast sev piemērotu darbu tuvu dzīvesvietai, tātad potenciālu darba vietu izvēles pieaugumu tuvējā apkaimē var uzskatīt par ērtību pieaugumu vietējai sabiedrībai. Tomēr nav konkrētu datu, vai un/vai kā darba vietas turpmākas ražošanas attīstības gaitā lokālplānojuma teritorijā pieaugs skaitā un daudzveidosies, tāpēc būtu nekorekti apgalvot, ka šis ieguvums sabiedrībai noteikti būs. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs vai tās nebūs nozīmīgas, bet jebkurā gadījumā tās ir nenoteiktas.

Vērtējums: 0

8. Iespējamās izmaiņas lokālplānojuma 2. (pamata) alternatīvas īstenošanas gadījumā

Lokālplānojuma otrā (pamata jeb ieteiktā) alternatīva ir funkcionālā zonējuma izmaiņas priekšlikums (skat. 6. attēlu), kas lokālplānojuma teritorijā pārsvarā sakrīt ar esošo faktisko (pašreizējam attīstības plānam neatbilstošu) zemes lietojumu, turklāt tādu pašu varētu ieviest arī izpētes teritorijā.

Līdzšinējā darbība lokālplānojuma teritorijā, kurā kopš 2006. gada faktiskais zemes lietojuma veids ir neatbilstošs patlaban spēkā esošajā Rīgas attīstības plānā paredzētajai atļautajai izmantošanai, kļūtu par atbilstošu. Tiktu atcelti šķēršļi pašreizējam likumīgajam zemes īpašniekam attīstīt savus līdzšinējos darbības veidus vai zemi citam attīstītājam, kurš vēlas turpināt un attīstīt ražošanu šajā teritorijā, turklāt plānojums vēl paredzētu nelielus uzlabojumus jau notiekošā veida darbības attīstības iespējām un nodrošinājumam šajā teritorijā. Piedevām vēl priekšlikums ietver arī tāda paša veida atļauto izmantošanu lokālplānojuma teritorijai piegulošajā par to trīskārt lielākajā izpētes teritorijā, kurā patlaban plānotā attīstība (komercdarbības objektu apbūves teritorija) nenotiek, teritorijas izmantošanas augsta lietderība ir apšaubāma, un atļauja arī tajā paplašināt ar Rīgas brīvostu saistītu ražošanas apbūvi varētu nodrošināt papildu iespējas šāda veida attīstībai arī lokālplānojuma teritorijā. Turpinājumā izvērtētas šāda scenārija ietekmes pa 4.1. nodaļā definētajiem ietekmju veidiem. Tiek aprakstītas paredzamās ietekmes, ko rada funkcionālā zonējuma izmaiņas priekšlikums gan tieši lokālplānojuma teritorijā, gan arī iespējamās saistītās ietekmes no līdzīgas attīstības arī izpētes teritorijā, bet vērtējums tiek piešķirts tikai par attīstību lokālplānojuma teritorijā, jo izpētes teritorija nav ne paša lokālplānojuma, ne tā SIVN tiešais priekšmets, tas ir tikai priekšlikums kontekstā ar šā lokālplānojuma iespējamu apstiprināšanu tālāk pievērsties arī iespējamai zonējuma izmaiņai izpētes teritorijā, bet lokālplānojumu var apstiprināt arī bez izmaiņām izpētes teritorijā.

8.1. *Atmosfēras gaisa kvalitāte*

Saglabājoties, mainoties un paplašinoties saimnieciskajai darbībai, gaisa piesārņojums no pašreizējās ražošanas teritorijas var kļūt lielāks, mazāks vai apmēram nemainīties, bet jebkurā gadījumā netiek pieļauta tāda veida un apjoma attīstība, kas varētu radīt normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzošu piesārņojumu vai novestu pie kumulatīvā piesārņojuma pārsniegumiem ārpus lokālplānojuma teritorijas. Sagaidāmās gaisa kvalitātes svārstības salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju ir nenozīmīgas un neviennozīmīgas, tās var būt gan nedaudz negatīvas, gan nedaudz pozitīvas. Attīstoties ražošanai arī izpētes teritorijā, kopējais ražošanas radītais gaisa piesārņojums pieaugtu, tomēr tā, lai joprojām neradītu robežlielumu pārsniegumus. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

8.2. *Troksnis*

Saglabājoties, mainoties un paplašinoties saimnieciskajai darbībai, troksnis no pašreizējās ražošanas teritorijas var kļūt lielāks, mazāks vai apmēram nemainīties, bet jebkurā gadījumā netiek pieļauta tāda veida un apjoma attīstība, kas varētu radīt

normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzošu troksni vai tā ieguldījums novestu pie kumulatīvā trokšņa pārsniegumiem ārpus lokālplānojuma teritorijas. Sagaidāmās trokšņa līmeņa svārstības salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju ir nenozīmīgas un neviennozīmīgas, tās var būt gan nedaudz negatīvas, gan nedaudz pozitīvas. Attīstoties ražošanai arī izpētes teritorijā, ražošanas kā trokšņa avota intensitāte kopumā pieaugtu, tomēr tā, lai joprojām neradītu robežlielumu pārsniegumus. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

8.3. *Ūdens resursi un kvalitāte*

Saglabājoties, mainoties un paplašinoties saimnieciskajai darbībai, ūdens piesārņojums no pašreizējās ražošanas teritorijas var kļūt lielāks, mazāks vai apmēram nemainīties, bet jebkurā gadījumā netiek pieļauta tāda veida un apjoma attīstība, kas varētu radīt normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzošu ūdens piesārņojumu vai tā ieguldījums novestu pie kumulatīvā ūdens piesārņojuma pārsniegumiem ārpus lokālplānojuma teritorijas. Sagaidāmās ūdens piesārņojuma svārstības salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju ir nenozīmīgas un neviennozīmīgas, tās var būt gan nedaudz negatīvas, gan nedaudz pozitīvas. Attīstoties ražošanai arī izpētes teritorijā, kopējais ražošanas radītais ūdens piesārņojums pieaugtu, tomēr tā, lai joprojām neradītu robežlielumu pārsniegumus. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

8.4. *Klimats*

Saglabājoties, mainoties un paplašinoties saimnieciskajai darbībai, SEG izmeši no pašreizējās ražošanas teritorijas var kļūt lielāki, mazāki vai apmēram nemainīties. Sagaidāmās SEG izmešu svārstības salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju ir nenozīmīgas un neviennozīmīgas, tās var būt gan nedaudz negatīvas, gan nedaudz pozitīvas, turklāt arī pašu SEG izmešu absolūtie apjomi no šīs nelielās ražošanas teritorijas ir nenozīmīgi pasaules klimata mērogā. Attīstoties ražošanai arī izpētes teritorijā, kopējie ražošanas radītie SEG izmeši konkrētajā apkaimē pieaugtu, tomēr, ja pēc šīs ražošanas būs pieprasījums, tad tā attīstīsies tik un tā, ja ne izpētes teritorijā, tad citur, un, tā kā SEG izmešiem nav lokālas ietekmes, tad nav svarīgi, no kuras teritorijas atmosfērā nonāk globālo klimatu ietekmējošas gāzes. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

8.5. *Degradētās un piesārņotās teritorijas*

Saglabājoties, mainoties un paplašinoties saimnieciskajai darbībai, teritorija, kura patlaban nav uzskatāma par degradētu, arī turpmāk nekļūst degradēta. Piesārņojošas darbības veikšanas atbilstoši konkrētai atļaujai, izpildot tajā ietvertus nosacījumus, lai netiktu radīts normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus pārsniedzošs vides piesārņojums, gan patlaban rada, gan turpmāk radīs zināmu piesārņojumu, bet tas

ir pieļaujams un būtībā neatšķirsies līdzšinējā un turpmākajā situācijā. Attīstoties arī izpētes teritorijā ne vien ražošanai, bet nedaudz arī publiskās apbūves teritorijai un zaļajai zonai, šī teritorija kļūs sakoptāka un apsaimniekotāka nekā patlaban, bet tas ir tikai informatīvi, šim ieguvumam netiek piešķirts vērtējums šajā SIVN. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

8.6. Augsne

Lokālplānojuma teritorijā saglabājoties un attīstoties esošajai saimnieciskajai darbībai, nav sagaidāmas nekādas izmaiņas attiecībā uz ietekmi uz augsni.

Vērtējums: 0

8.7. Bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, sugas un biotopi

Līdzšinējai ražošanai lokālplānojuma teritorijā nav konstatēta tieša nelabvēlīga ietekme uz bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un biotopiem.

Ņemot vērā, ka kopumā teritoriju veido ruderāli – cilvēku veidoti un uzturēti biotopi un tā jau tiek izmantota rūpnieciskām un saimnieciskām vajadzībām, secināts, ka funkcionālā zonējuma maiņa no „Centru apbūves teritorijas (C)” uz „Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R)” neradīs kaitējumu dabas videi augu sugu un biotopu daudzveidības ziņā. Ar pilnu sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinumu var iepazīties sējumā „Pielikumi”.

Tomēr lokālplānojums paredz iekļaut ražošanas apbūves teritorijā arī līdzšinējo ar augāju klāto teritorijas dienvidu galu 0,28 ha platībā, kas ir 0,0035% Rīgas apstādījumu kopplatības. Kaut arī šim augājam nav īpašas dabiskas vērtības un tā platība ir nebūtiski niecīga, tomēr bioloģiskā daudzveidība tajā būtu lielāka nekā ar cieto segumu segtā laukumā bez augāja, tāpēc uzskatāms, ka ietekme uz bioloģisko daudzveidību šai alternatīvai var būt nebūtiski nelabvēlīga (var arī nebūt – ja ražošanas turpināšana arī turpmāk neprasīs šo augāju likvidēt).

Vērtējums: -1

8.8. Ainava un kultūrvēsturiskais mantojums

Saglabājoties esošai saimnieciskajai darbībai konkrētā teritorijā, noteiktās robežās mainoties un attīstoties, bet nesākoties teritorijas citādi izmantošanai, šī teritorija, kas bijusi ražošanas teritorija, arī turpmāk paliek ražošanas teritorija. Ja atbilstošajā teritorijā ražošana kā darbības veids ir kultūrvēsturiski iesakņojusies un rūpnieciskā ainava ir dabiska un organiska, tad tādas vai citādas nelielas izmaiņas šajā teritorijā notiekošajā ražošanā, kura turklāt vērotājiem nav publiski pieejama, neievieš ainavā nekādas tādas izmaiņas, ko varētu vērtēt pozitīvi vai negatīvi, un pat apšaubāmi, vai vērotājam tās būs pamanāmas. Arī ražošanas attīstība izpētes teritorijā nevarētu būt

ainaviski un kultūrvēsturiski nelabvēlīgāka par pašreizējo mazintensīvo izmantošanu uz robežas ar pamestību, bet tas ir tikai informatīvi, šī ietekme šajā SIVN netiek vērtēta.

Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

8.9. Vides riski

Lokālplānojuma teritorijā vēsturiski iedibinātajai rūpnieciskajai darbībai tās pašreizējā stāvoklī nav raksturīgi nekādi specifiski vides riski. Atbilstoši SIA „EXTRON BALTIC” B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujai, galvenais, potenciāli iespējamais riska faktors ir nespecifisks: ugunsgrēka izcelšanās.

Naftas produktu, koksnes aizsardzības līdzekļu u.c. ražošanā izmantotu materiālu noplūdes pamestā ražošanas teritorijā varētu būt mazvarbūtīgākas nekā aktīvā ražošanā. Tomēr pašreizējās ražošanas avāriju bīstamība ir zema.

Noteiktās robežās mainoties un attīstoties ražošanai lokālplānojuma teritorijā, bet nesākoties teritorijas citādi izmantošanai, šie esošie vides riski var nedaudz svārstīties, bet nav zināms, kādas izmaiņas kurā brīdī sakarā ar ražošanas attīstību notiks, tās visas notiks likumā noteiktajā kārtībā atbilstoši atļaujām un nosacījumiem, un nav pamata ne vides risku pieauguma, ne samazinājuma prognozei, ir pamats tikai secinājumam, ka šie riski kā šobrīd ir, tā arī turpmāk būs mazi. Arī izpētes teritorijā lokālplānojuma priekšlikums neiesaka veidot paaugstināta vides riska objektus. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs.

Vērtējums: 0

8.10. Sabiedrības veselība, drošība un ērtības

Konkrētā teritorijā noteiktās robežās mainoties un attīstoties tādai saimnieciskajai darbībai, kura nav kaitīga, apdraudoša vai neērtības radoša, bet nesākoties teritorijas citādi izmantošanai, sabiedrības veselība, drošība un ērtības nemainās. Saimnieciskā darbība konkrētā teritorijā var būt darba vietu avots, kas ir īpaši ērti tad, ja cilvēki tur var atrast sev piemērotu darbu tuvu dzīvesvietai, tātad potenciālu darba vietu izvēles pieaugumu tuvējā apkaimē var uzskatīt par ērtību pieaugumu vietējai sabiedrībai. Tomēr nav konkrētu datu, vai un/vai kā darba vietas turpmākas ražošanas attīstības gaitā lokālplānojuma teritorijā pieaugs skaitā un daudzveidosies, tāpēc būtu nekorekti apgalvot, ka šis ieguvums sabiedrībai noteikti būs. Papildu attīstība arī izpētes teritorijā gan noteikti palielinātu kopējos ražošanas apjomus un darba vietu skaitu un veidus, bet tas šajā SIVN netiek vērtēts. Pēc šā kritērija uzskatāms, ka izmaiņu nebūs vai tās nebūs nozīmīgas, bet jebkurā gadījumā tās ir nenoteiktas.

Vērtējums: 0

9. Vērtēto lokālplānojuma īstenošanas alternatīvu ietekmes uz vidi salīdzinājums

3. tabulā apkopotas vērtēto lokālplānojuma teritorijai Daugavgrīvas ielā 93 īstenošanas alternatīvu ietekmes uz vidi un sniegts to savstarpējais salīdzinājums. Ietekmju numerācija, kā definēts 4.1. nodaļā, atbilst nodaļu numerācijai šā vides pārskata 5.-9. daļā, kur vērtētas atbilstošās ietekmes esošajā situācijā un visu vērtēto attīstības scenāriju gadījumā lokālplānojuma teritorijā.

3. tabula. Vērtēto lokālplānojuma teritorijai Daugavgrīvas ielā 93 īstenošanas alternatīvu ietekmes uz vidi salīdzinājums

Nr. p.k.	0. alternatīva, 1. variants: ja īstenojas pašreizējā atļautā attīstība	0. alternatīva, 2. variants: ja turpina neīstenoties pašreizējā atļautā attīstība	1.alternatīva	2.alternatīva
1.	0	+1	0	0
2.	0	+1	0	0
3.	0	+1	0	0
4.	0	0	0	0
5.	0	-2	0	0
6.	0	0	0	0
7.	+1	0	0	-1
8.	0	-1	0	0
9.	0	0	0	0
10.	0	-1	0	0
Kopā	+1	-1	0	-1

Kā redzams, vislabvēlīgākā summārā ietekme iznāk 0. alternatīvas 1. variantam jeb patlaban Rīgas attīstības plānā paredzētā teritorijas plānotā (atļautā) funkcionālā zonējuma īstenošanai, tomēr šo ieguvumu veido tikai pilnīgi nebūtiska labvēlīga ietekme uz bioloģisko daudzveidību: Rīgas kopējās ar augāju klātās platības palielināšana par procenta tūkstošdaļām. Tomēr šis nebūtiskais vērtējums, pirmkārt, nav pietiekams pamats šīs alternatīvas kā labvēlīgākās izvēlei, ja cita rakstura argumenti ir būtiski par labu citai alternatīvai, otrkārt, ir jau pierādījies, ka šī plānotā attīstība nenotiek un nenotiks, to uzspiest nav plānotāju varā, tātad patiesībā šīs alternatīvas

izvēles gadījumā turpinās notikt 0. alternatīvas 2. variants, kura summārā ietekme ir nebūtiski negatīva.

Arī lokālplānojuma apstiprināšanai, kas noved pie attīstības, ir potenciāli negatīva kā jau jebkurai rūpniecības attīstībai, tomēr šis ietekmes palielinājums ir pilnīgi nebūtisks un nevar kalpot par argumentu attīstības aizliegšanai, ievērojot visas vides aizsardzības prasības. Nebūtisko negatīvo vērtējumu šai alternatīvai veido tikai pilnīgi nebūtiska nelabvēlīga ietekme uz bioloģisko daudzveidību: Rīgas kopējās ar augāju klātās platības samazināšana par procenta tūkstošdaļām. Protams, ražošanas apbūves teritorijas paplašināšanai principā nemēdz būt pozitīva ietekme uz bioloģisko daudzveidību: tas vienmēr ir kompromiss, kas pieļaujams, ja nelabvēlīgā ietekme nav būtiska un nerada vides kvalitātes normatīvu pārsniegumus. Šajā gadījumā sagaidāmā nelabvēlīgā ietekme ir nebūtiski niecīga (un var pat nebūt nemaz – ja ražošanas attīstība tomēr neprasis ar augāju klātās platības likvidāciju).

Šis vienīgais formālais negatīvais vērtējums zūd un līdz ar to mazliet labāka summārā ietekme (neitrāla) iznāk esošā stāvokļa saglabāšanai un legalizācijai bez šā niecīgā ražošanas apbūves teritorijas paplašinājuma uz patlaban ražošanas zonā atrodošās faktiski ar augāju segtas platības rēķina, tomēr šī platība ir tik niecīga un augājs tik mazvērtīgs, ka tas nevar būt kritērijs šāda zaļās zonas pleķīša saglabāšanas nepieciešamībai publiski nepieejamā iežogotā ražošanas teritorijā.

Kopumā secināms, ka visām alternatīvām, neatkarīgi no tā, vai ietekme uz vidi vērtējama mazliet pozitīvi vai mazliet negatīvi, šīs ietekmes ir tik nebūtiski niecīgas, ka nevar kalpot par kritēriju alternatīvas izvēlei pretsvarā citiem, ar vidi nesaistītiem apsvērumiem, kuru dēļ ir nepieciešama lokālplānojuma apstiprināšana (skat. 3.1. nodaļu).

Protams, lokālplānojuma apstiprināšanas un atbilstošas ražošanas attīstības gadījumā lokālplānojuma teritorijā ir jāievēro visas prasības, lai ražošana tajā neradītu vides piesārņojumu un kaitējumu apkārtējai sabiedrībai. Šie nosacījumi ir atkarīgi no tā, kāda veida un apjoma ražošana lokālplānojuma teritorijā saglabāsies un/vai attīstīsies, un no kokrētajā brīdī spēkā esošo normatīvo aktu prasībām. Pašreizējās saimnieciskās darbības lokālplānojuma teritorijā un tai izvirzīto prasību raksturošanai, tostarp attiecībā uz nepieciešamo monitoringu un vides ietekmju mazināšanu, šā vides pārskata 4. pielikumā ir pievienota SIA "Extron Baltic" Lielrīgas RVP izdotā Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.RI14IB0061 (18.07.2014).

10. Secinājumi un rekomendācijas

Pēc ierosinātāja SIA „EXTRON BALTIC” ierosinājuma ar Rīgas domes 09.06.2015. lēmumu Nr.2632 „Par teritorijas Daugavgrīvas ielā 93 lokālplānojuma kā Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam grozījumu izstrādes uzsākšanu, lokālplānojuma teritorijas robežas un darba uzdevuma apstiprināšanu” izstrādātā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā ir iegūti sekojoši secinājumi un rekomendācijas.

1. Lokālplānojuma teritorijai nenosakot no līdzšinējā atšķirīgu funkcionālo zonējumu zemes plānotajai (atļautajai) izmantošanai, saglabājas pretruna starp stāvokli *de iure* un *de facto*. Šim teritorijas attīstību un izmantošanu bremsējošajam stāvoklim ir nebūtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi.

2. Šīs pretrunas un atbilstošās nelabvēlīgās ietekmes novēršanai ir divi risinājumi: izmainīt stāvokli *de facto*, padarot to atbilstošu stāvoklim *de iure*, vai izmainīt stāvokli *de iure*, padarot to atbilstošu stāvoklim *de facto*.

3. Ja stāvokli *de facto* padara atbilstošu stāvoklim *de iure* (t.i., lokālplānojuma teritorijā likvidē pašreizējo ražošanu un attīsta centra apbūvi), tad vienīgā nelabvēlīgas ietekme paliek ietekme uz sabiedrību, konkrēti, uz pašreizējā likumīgajā zemes īpašnieka tiesībām īstenot savas īpašumtiesības tam vēlamajā veidā. Šādu precīzi lokalizētu ietekmi būtu iespējams pilnībā novērst, kompensējot zemes īpašniekam visus zaudējumus, kas saistīti ar ražošanas pārcelšanu uz citu līdzvērtīgu vietu. Tomēr šāds risinājums ir iespējams tikai teorētiski, jo praktiski ir konstatējami objektīvi apstākļi, kāpēc stāvoklis *de facto* tik un tā neattīstīsies atbilstoši *de iure* plānotajam, tātad rezultātā tikpat saglabāsies pirmajā punktā minētais stāvoklis ar nelabvēlīgu ietekmi uz vidi un sabiedrību, izņemot nelabvēlīgo ietekmi uz konkrēto īpašnieku.

3. Ja stāvokli *de iure* padara atbilstošu stāvoklim *de facto* (t.i., lokālplānojuma teritorijā atceļ līdz šim plānoto centra apbūves funkcionālo zonējumu un legalizē esošo ražošanas apbūvi kā atbilstošu zemes lietojumu), tad tiek novērsta nelabvēlīgā ietekme uz vidi un sabiedrību. Līdz ar to rekomendējams ir šāds risinājums, kurš vienlaikus ir arī praktiski iespējams un vēlams.

4. Lokālplānojuma priekšlikums būtībā ir stāvokļa *de iure* padarīšana par atbilstošu stāvoklim *de facto*, tikai vēl ar precizējumiem un pilnveidojumiem turpmākās attīstības optimizācijai, kas paredz arī iespējamu nelielu ražošanas paplašināšanos, kam līdz ar to var būt nebūtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi, bet tā var būt tikai ļoti niecīga un nevar pārsniegt to, ko radīs lokālplānojuma neatpūstīšanās un teritorijas pašreizējā neatbilstoša lietojuma statusa saglabāšana. No vides viedokļa nav konstatējamas tādas nelabvēlīgas ietekmes, kas būtu par pamatu neapstiprināt lokālplānojuma otro (pamata jeb ieteikto) alternatīvu: funkcionālā zonējuma izmaiņas priekšlikums (skat. 6. attēlu), kas lokālplānojuma teritorijā pārsvarā sakrīt ar esošo faktisko (pašreizējam attīstības plānam neatbilstošu) zemes lietojumu.